

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Drága farsang.

Egyre hallatszik a sirás, rivás és panaszkodás, hogy a drágaság imár elviselhetetlen. A drágaság és az életviszonyok változása azonban nem akadályoz bennünket abban, hogy vidáman és költségesen végig farsangoljunk a telet.

Könnyű annak önmegtadadástól beszélni, aki már kivéault az ifjúság örömeiből. Ha az ördög megöregszik, barát lesz belőle. Az ifjúság minden morális predikáció és az élettapasztalat nagyképű bölcsesége dacára ki akarja venni a maga részét az élet örömeiből.

De nem is a multságok ellen akarunk beszélni. Az emberi természet megkivánja a zajosabb vigasságot is és józan ésszel nem lehet követelni, hogy az ifjúság temetkezzék bele nyakig a realizmusba, idő előtt megöregedjék, kedélye elszürküljön és kiszáradjon.

A multságok módja azonban kihívja a kritikát. És igazsága van annak is, aki azt állítja, hogy a multságból nagyon megárt a sok.

Kisvárosban vizkereszt napján elkezdődik a bál és a hangverseny s ettől kezdve zing teheti le a cigány a vonót. Robotol a cigány, de robotol a közönség is. Mert egy kisváros publikuma annyira kicsiny, hogy minden multságának majdnem ugyanazok az alakjai. Aki társadalmi embernek tartja magát, annak kutya kötelessége egy farsangon legalább tizenöt estélyen megjelenni s magát mindenütt kedélyeser és fesztelenül érezni. Aki férjhez akarja adni a lányát, annak feltétlenül részt kell venni a farsangi vigasságokon, mert a házasságok nem annyira az égben, mint inkább a báltermekben, a pezsgő által teremtett könnyelműbb pillanatokban határozatnak el.

Az emberek mulatnak s ezalatt egymást csalják. Mindegyik jókedvű, szellemes és

mindegyik többnek akar látszani, mint amennyi.

És mindezt eszeveszett fényűzés kíséri. Azt senki sem akarja megérteni, hogy a fényűzés a gazdagnak kötelessége, a szegénynek bűn. A társadalmi konvenciók rabja mindenki. A kishivatalnok versenyre akar kelni a milliommossal; a jómódu polgár az arisztokratákat utánozza; nem meri senki bevallani, sőt a külsőségekkel még takargatja is, hogy szegényebb másoknál pénzben, modorban, rangban és a fényűzéshez való jogcímében. És nevetséges figurákká leszünk valamennyien, amikor dobzódva dobáljuk a pénzt, másnap pedig sirunk, hogy megdrágult a tojás.

Persze az önmegtadadástól sokkal könnyebb a jajgatás és sokkal nehezebb engedelmeskedni a józan belátás szavának, mint végig sirni egy pár jeremiádat. Pláne, ha a siránkozásnak alapja is van, mint most. Noha bölcs emberek itt is tudnának még segíteni.

A legelső bölcs tanács csak az lehet, hogy a multságokon kell bészpórolni a nélkülözhetetlent. Az ördög vigye a hivalkodást. Mit ér a multság, ha meg kell koplalni a selyemruha árát és a pezsgő ára fejében le kell mondani egy szoba fűtéséről, a nyári üdülésről és sok minden egyébről, amire az agyonsanyargatott embernek szüksége volna.

Pedig bizonyos, hogy sokan inkább az élet értékesebb javairól mondanak le, mint a társadalmi szereplésről s az előkelőség látszatáról. Az igazán előkelő emberek azután még ráadásul meg is mosolyogják a kapaszkodókat, a szocializmus pedig fogcsikorgatva dühöng a gazdagok ellen, akik multságára nem sajnálják a pénzt, a drágaság ellen pedig átkozódnak.

Mert a népvezérek így fogják fel az urak multságát s azt hiszik, hogy aki minden

héten két bált táncol végig, annak arra jut is. Pedig valljuk csak be, hogy nem jut. De azt hiszi, hogy muszáj, mert másként elveszti társadalmi pozícióját.

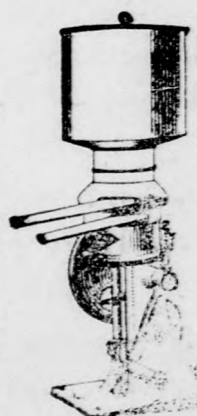
A farsangi vigasságba azután belevegyül a jajgatás, sirás és panaszkodás: nagy a drágaság, elviselhetetlenül emelkedik mindennek az ára. A mészáros felemeli a hus árát; a cipész panaszlik, hogy drága a talpbőr; a szabó drágábban adja a ruhát. Drágul a vászon, drágul a vaj, tej. A másik oldalon felhangzik a panasz: pang az üzlet, nincs munkája az iparosnak. A munkások sztrájkolnak: béremelést és kevesebb munkát kérnek.

Bizony keserves idők járnak ránk. Közgazdasági viszonyaink nem tudnak kibontakozni dezolált állapotukból s anyagilag különösen züllik a középső osztálynak az a része, amely hivatalokba szorult és nem tud a társadalmi kényszer nyomása alól felszabadulni; nem tudja igényeit mérsékelni, a luxust szereti és nem tud, vagy nem akar szegény lenni. Így azután a férfi küzdelmének a vége: adósság.

Ez pedig a legnagyobb nyavalya. Olyan, mint a bűnös szirén: csalogat, csábítgat és veszedelembe dönt.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy rendkívüli időkkel élünk, tehát rendkívüli erkölcsi erőre van szükségünk, hogy ellensúlyozzuk a sanyaru idők nyomását. És különösen szüksége van arra a rendkívüli erkölcsi erőre annak az osztálynak, amely hangossá teszi a kisvárosok báltermeit és selyembe, bársonyba takargatja, ékszeres csillogása mögé rejti azt a kimerítő küzdelmet, amelyet az étellel folytat.

A takarékoság és lemondás az egyetlen gyógyszere annak a betegségnek, amely sorvasztja a mi társadalmunkat. Addig kell nyújtózkodni, ameddig a takaró ér. Csakhogy a magyar tovább szeret nyújtóz-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Különlegességek:

„Svéd Globe Separator.”

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Vajkivitel:

kézierő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít

kodni. És ezzel az erkölcsi halálnak száz örvénye nyílik meg előtte, mert soha sem vezet az jóra, ha valaki tovább nyújtózkodik, mint ameddig a takarója futja. De azért tobzódunk a fényezésben és cifrázkodásban télen-nyáron egyformán. Valóságos szeszbetegségek ezek.

Télen a farsang a családapák pusztító jégesője. A hölgyek ragyogni akarnak. A fő, hogy remekeljen a szabó a csipke derékkal s jól álljon a szoknya. De nemcsak az asszony, ma már a férfi is rabja a rongyainak. A ruhának legelső szabónál kell készülni, az ing francia battiszt, a zseb-kendő selyem. Csak minden elegánsan. Nincs többé szegény ember a világon.

Rongy-luxus ez, kérem alásan, semmi egyéb. Ha panaszkodunk a drágaság miatt, ne költsünk haszontalanságokra. Sokkal többet lehet megtakarítani, ha elmarad a sok haszontalanság, fényezés és hivalkodás, mint amennyi megmaradna azokból a fillérekből, amivel drágább lett a hus. Okszerű gazdálkodás minden vonalon: ez legyen a jelszó.

Szó sincs róla, mindenben ambiciónak kell lépteinket vezetnie, de az ambíció ne legyen tulságokba csapongó. Emberi kötelességünk, hogy a magunk sorsának javításán állandóan fáradozzunk, hogy az egyéni érdekek előmozdításával hasznára válhassunk mind nagyobb mértékben a közérdeknek, — ezt mind tudjuk. Nem azt akarjuk bárkinek is a fejébe verni, hogy ne törekedjék többre, jobbra a meglevőnél, hanem arra kellene kioktatni azokat, akiknek szükségük van rá, hogy a józan gondolkodás vezető szaván induljon mindenki vágyai és céljai kitűzésében. Mert a szükséglet és ennek kielégítése között létrejött összhang: ez a megelégedés. A megelégedés pedig a boldogság.

A józan számítást bete kell vinni a

farsang örömeibe is. Akármilyen elegánsan megy valaki tönkre, a vége az, hogy a társadalom elítéli és elfordul tőle.

Ez a kis ürömcsepp ne zavarja meg senkinek a farsangját. Mulassunk jól, legyünk vidámak. De mulassunk egy kicsit olcsóbban. Ennyi az egész farsangi cikknek a veleje.

Megyei vasutaink.

A megyei gazdasági egyesület f. hó 7-én tartott ülésén tárgyalta a kereskedelmi miniszternek a megyei vasutakra vonatkozó rendeletét. Ezen rendeletben, amely — amint tudjuk — beküldetett az összes kereskedelmi és iparkamaráknak és gazdasági egyesületeknek, felhívja a miniszter a gazdasági egyesületeket és kereskedelmi kamarákat, hogy állapítsák meg azon vonalakat, melyeknek kiépítése a megye közigazgatási és az ország köz- és nemzetgazdasági érdekeinek szempontjából a jelenben és a jövőben kívánatosak.

A vármegye köz- és nemzetgazdasági érdekeire és közigazgatásának gyors menetére oly nagy fontossággal bír a javaslat meghozatalához mindenestre helyes, hogy mentől több tényező hozzá szóljon, mert csak így tisztulnak az eszmék, amelyeknek végső leszűrődése egy — az ország és a megye érdekeit egyaránt szolgáló kész javaslat lehet. —

Ez a tudat és az, hogy a megye közigazgatási és közigazgatási érdekeit az ország nemzetgazdasági érdekeivel karöltve szolgáló kész megyei vasuti hálózat kiépítése, illetve irányának megállapítása nem tisztán egy megye, de a vele szomszéd megyék érdekeinek összetételközösségétől is függ, indít arra, hogy üdvözöljem a győri ker. kamarát, amely január első felére, amint a „Magyarország“ dec. 23. számából olvastam, Veszprém, Győr, Esztergom és Komárom vármegyék alispánjait, gazdasági egyesületeit és ezen városok, valamint Baja város polgármesterét értekezletre hívta és elhatározta, hogy a: „Leendő megállapodásai szerint érdekelt szomszédos kamarákkal a közös vasuti tervek közös akciója érdekében érintkezésbe lép“.

Megvagyok arról győződve, hogy a soproni kamara, amelynek körébe tartozunk mi is, nem fog elmaradni a győri kamarától és nemcsak támogatni fogja kerületét, de annak támogatására a többi kamaráknál is lépéseket teend.

Megyéink meglévő vasutainak irányai igazolják az egyes vidék iránti jóindulatot, de — az igazat megvallva — nélkülözik a tervszerűséget és szakértelmet.

Hogy ezt a merésznek látszó állítást bizonyítsam, rámutatok arra a megdönthetetlen igazságra, hogy egy megye köz- és nemzetgazdasági fejlődése és közigazgatása megkívánja, hogy abban erős vagyonos központok képződjenek, amelyeknek mindenkor gócpontja nem lehet más soha, mint a megye székhelye.

Aki ezen állításomban kételkedik, nézze meg a Dunántul azon megyéit, ahol ezen elv győzedelmeskedett és látni fogja, hogy a központ, a megye székhelyeinek rohamos emelkedésével kapcsolatban emelkednek a provinciák is mindenütt ott, ahol az okos vasuti politika a megye székhelyét egy fő vonalba kapcsolta a provinciákkal — nem mint Zalamegyében — Ukk és Túrjével, hanem a megye székhelyével kötötte.

Azt tehát, amelyet elsőben kellett volna megcsinálni, t. i., hogy Zalaegerszeget egy fővonalba kapcsoljuk, ki kell forszírozni most és pedig nemcsak Zalaegerszegtől Csáktornyaig, hanem igenis úgy, amint a gazdasági gyűlés elfogadta, Bobától—Csáktornya—Zágrábig.

Erre a vonalra, amint már többször is rámutattam és amint a „Magyarország“ és „Egyetértés“ december 18-iki számai is megírták, a nyugoti galiciái, sziléziái, felső magyarországi és dunántúli vármegyék Fiuméba irányított áruforgalmának lebonyolításánál föltétlenül szükségünk van, ha csak nem akarjuk azt, hogy áruink szállítása a déli vaspálya társaság vonalai által bonyolítottassék le, és egy idegen társaság részvényesei rakják zsebre a hasznot.

Mivel ezen vonalrésznek átépítése nemcsak a soproni, de a győri, sőt a felső nyugot magyarországi kamarák érdekeivel is találkozunk, nagyon helyén valónak tartanám, hogy a soproni kamara megkeresésére ezen kamarák is támogatnák ama kérelmünket, hogy az állam akár megváltás, akár bérbe vétel folytán, a boba—csáktornya—zágrábi vonalrész második osztályu gyorsvonatu járásokra alkalmassá építse át.

Ezen vonalszakasz átépítését a kereskedelmi érdekeken kívül támogatja azon nem kevésbé számbavehető körülmény, hogy a zágráb—pozsony és krakkói hadtestek elhelyezésénél fogva a vonal hadászati szempontból is fontos.

De ezen vonalszakasz átépítése mellett szól az üzleti érdek is. Tagadhatatlan, u. i., hogy ezen említett boba—csáktornya—zágrábi vonalrésznek átépítése, úgy a budapesti, mint a Dunántul és felsőmagyarország több megyéje, valamint a balatonpart Fiuméba irányított áruforgalmának lebonyolítása céljából föltétlenül szükséges még akkor is, ha — amint a soproni kamara ismételt megpendíti, — a déli vaspálya társaság magyarországi vonalait meg is váltatnának. — Sőt — a kiépülő balatonparti, valamint annak folytatásai föltétlenül megkívánatók készhely—zalaegerszeg—kőrmendi vonal a déli vaspálya társaság Nagykanizsa—budapesti, a boba—

Az álarcos bál.

N. város kaszinójában álarcos bált, vagy mint a városka hölgyei mondták, »bal paré«-t rendeztek.

Éjjel 12 óra volt. Öten az előkelőségek közül álarc nélkül ültek az olvasó szobában egy nagy asztalnál; orrukat és székállukat az ujságokba dugták, olvastak, álmodoztak, vagy az igazak álmát aludták.

A táncteremből egy francia négyes ritmikus hangjai szűrődtek be. Hébe-hóba egy-egy pincér topogott el az ajtó előtt esőrpömpölő poharakkal. Egyébként mély csönd.

— Itt, azt hiszem, kedélyesebb lesz! — hallatszott zsiros basszus hangon, amely mintha kályhából jött volna. — Előre! Ide! Ide, gyerekek!

Az ajtó kinyílt s az olvasószobába belépett egy kövér, zömök ember kocsisosztumban, pávatollas kalappal a fején, fekete álarczal az arcán. Mögötte két női álarc jött s egy pincér tálcával, amelyen pocakos likőrflaskók, három üveg vörösbör és poharak voltak.

— Ide! Itt úgy látszik nincs is olyan meleg! — szólt a kocsis. — Tedd a tálcát az asztalra! . . . Üljetek le, álarok! Önök pedig, uraim,

huzódjanak kissé összább . . . Itt most nincs idő . . .

Az asztalhoz lépett és türelmetlen kézmozdulattal lesöpört egy esomó ujságot.

— Állítsd ide! És önök sziveskedjenek kissé összábbhuzódni, olvasó uraim! Itt nincs most ideje az ujságoknak és politikának . . . El velük!

— Mégis felkérném, viselkedjék itt kissé osöndesebben! — szólt az urak egyike, a kocsiat arany szemüvegön keresztül végignézve. — Ez olvasószoba, nem buffett . . . Itt nem szabad inni . . .

— Már miért nem? Talán inog az asztal? Vagy beszakadhat a menüzet? Komikus! De nekem nincs időm önnel itt veszekedni. Félre az ujságokkal! Önök anélkül is elég okosak, csak a szemüket rontják . . . És mindenk fölött nem óhajtom ezeket a dolgokat itt!

A pincér az asztalra állította a tálcát, szalvétáját kecsesen hóna alá kapta s az ajtóhoz állt. A hölgyek azonnal nekiestek a vörösbörnek.

— Igen, igen . . . vannak okos emberek, akiknek egy ujság többet ér, mint egy derék korty bor! — kezdte ismét a pávatollas férfi, miközben pálinkát töltött magának. — De talán csak azért az egyszerű okért, mert nem telik egy derekas jó kortyra! Hallja maga szemüveges

ur? Nincs igazam? . . . Hahaha! No hát mi áll abban az ujságban? Hallja maga szemüveges ur? Mit olvasott? Hahaha! Ugyan, dobd el, ne fontoskodjál úgy? Inkább igyál egyet!

A pávatollas férfi fölemelkedett s a pápaszemes ur kezéből kiszakította az ujságot. Az elsápadt, elpirult és álmélkodva nézett a többi előkelőségre.

— Ön megfélekedezik magáról uram! — fortyant fel. Ön mint látszik csapszéknek nézi az olvasószobát! Hát egyáltalán nem tud illemet? Kitépi az ujságot az ember kezéből, — felháborító! Ön mindenestre nem tudja kivel van dolga . . . Uram! Én Szesztjakov bankigazgató vagyok!

— Ah! Füttyölök az egész Szesztjakovra! És az ujságod ez itt . . . el a fenébe!

A kocsis megkapta és darabokra tépte az ujságot.

— Mit jelentsen ez? — dadogta Szesztjakov egészen megdermedve a rémülettől. — Ez mégis hallatlan! Ez . . .

— Meg akarsz haragudni, mi? nevetett a pávatollas férfi. — Ah, te . . . Hogy meg van ijedve! Minden tagja remeg . . . Tehát mélyen tisztelt uraim, félre a tréfával, — nincs kedvem önökkel eszevgni, sőt inkább egyedül akarok lenni a hölgyekkel és mulatni; felszólítom tehát önöket ép oly nyomorúságosan, mint udvariasan, hogy

csáktornya—zágrábi vonalrész pedig a bécs—nagykanizsai vonalrész annyira megtöri, jövedelmességét annyira csökkenti, hogy egy falusi szatócs és nem egy pénzügyi kapacitás kell ahhoz, hogy ezen boba—csáktornya—zágrábi vonalrész átépítésébe fektetett milliókat a déli vasut magyarországi vonalait megváltásánál megkérjék.

Helyeslem azt a javaslatot is, hogy Tapolea—Keszthely és Keszthely Paesa vagy Kapornakon át Zalaegerszeggel a balatonparti vasutnak megfelelő fővonallal köttessék.

Megvallom, csakis Paesán át óhajtanám ezt, mert ezzel legalább helyre hoznánk azt a baklövést, amit elkövtünk akkor, mikor a zala-völgyi vonalat építettük, t. i. direkt összekötnék a megye székhelyével két oly várost, amely nemcsak fejlődő képes és fejlődni is akar, de járási székhely is.

Megvallom, az eszem megáll és azt hiszem, velem sokaké, ha a térképre nézek és kérdem: miért kell a keszthelyi embernek B. szt. Györgyre menni, hogy Sármelléken át Túrjére és Zalaegerszegrre jusson. Avagy miért kell Balaton mellékéről Sümeg felé fölmenni Ukkra annak, aki Egerszegrre szándékozik.

Ezek mind rejtélyek és igazolják, hogy vasutaink öletszerűleg, de nem megyei közszükségletből épültek és mint ilyenek magukon viselik a tervnélküliség bélyegét.

Hisz tisztán állhatott mindenki előtt, hogy amely pereben magyar férfiak, egész emberek fognak állani az ügyek élén, a balatonparti vasutnak kiépítése biztosan bekövetkezik. Ezen balatonparti vasut kiindulási pontja nem lehet más, mint Budapest és így Zalából Budapestre nem Győrön át, hanem a balatonparti vasutal fogunk közlekedni és így Sümegnek nem Ukka, hanem Zalaszentgróton, mint járási székhelyen át kellett volna bekapcsolódnai a boba—csáktornyai vonalba.

A gazdasági egyesületnek a zalaegerszeg—lővői kapcsolatra vonatkozó határozatát nem osztom. Nem osztom pedig azért, mert ha mi a balatonpartot föllendíteni akarjuk, *amint hogy akarjuk mi is, a kormány is*, úgy nem elég, hogy azt Budapesttel kötjük elsőrendű vonallal, hanem *föltétlenül kötni kell a nyugati kultúr-államnak egy hozzánk legközelebb fekvő központjával is*.

Ez a központ nem lehet más, mint Grác és ez az összeköttetés csakis Kőrmenten át lehet és nem is vicinálissal, hanem legkevesebb 60 km. sebességű másodosztályú gyorsvonattal.

És ha már Kőrmenten át juthatunk Gráchoz, kérdem, miért kell a Zalaegerszegtől 28 km. légtávban fekvő Kőrmenthez Lővön át jutni? Azért, hogy a 28 km. helyett 58 km. utat élvezhessen az utas? Hát hisz ez igen szép annak, aki a vasuti utazásban élvezetet talál, de — azt

lehetőleg párologjanak el . . . nagyon kérem! Belebuchin ur, ereddj a pokolba! Mit ráncolod össze a pofádat? Én mondom mars ki! De kissé azonnal, különben . . . vigyázz, hogy ne a fejed repüljön ki előbb!

— Mit jelent ez — kérdezte Belebuchin magánzó elpirulva, a vállát vonogatva.

— Egy ilyen arcátlan alak betolakodik ide és . . .

— Mit mondtál pimasz? — bögött rá a kocsis és öklével az asztalra ütött, hogy a poharak a tálcán ugráltak. — Kihez szóltál? Azt hiszed, mert álarcban vagyok, azért goromba lehetsz? Te gézengúz! Bankdirektor, ereddj jószerével! Menjetek a pokolba!

— No azt majd meglátjuk — szólt Szesztjakov, akinek az arcát az izgalomtól verejték lepte el. Hé! Pincér! Hívd csak ide a felügyelőt!

Egy pere múlva odalépett elébe a kis vörshaju felügyelő, kék szalaggal kabátja hajtókájában. Még zihált a táncról.

— Kérem hagyja el ezt a szobát — kezdé a beszédet. — Itt nem szabad inni. Menjen kérem a büffetbe.

— Mit akarsz te itt? — Kérdezte a kocsis.

— Hivatalak tán?

— Kérem, ne tegezzen engem! Távozzék!

— Kedves barátom, mondok neked valamit:

hiszem — nagyon elengedi az, aki Grácól mielőbb a Balatonparthoz akar jutni.

Ennélfogva föltétlenül II. od osztályu gyorsvonat közlekedést kell kérnünk Zalaegerszeg—Kőrment között, mint amely a Balaton kultuszának, Hévíz és a balatonparti fürdők föllendítésének szempontjából kívánatos, valamint a balatonparti borok és egyéb banya termékeknek Steierba lenndő szállítására alkalmas.

Ezen vonalat — p. o. Bagodtól kiágazólag — kötni lehet Lővővel is.

Ezen elmondott tervezetek, mint a gazdasági egyesület 7-iki gyűlésének határozatai, — a miniszteri rendelet intencióját nem merítik ki.

Nem hiszem u. i., hogy akár a gazdasági egyesület, akár Zalavármegye igényeit kielégíték ezen vasutak és nem találunk még oly irányt, amely akár közigazgatási akár köz- és nemzetgazdasági szempontból vármegyének nemcsak kívánatos, de nagyon is szükséges.

Hogy többet ne említsék, itt van Letenye, Perlak és Nova, fejlődő városok és járási székhelyek, amelyeket összekötni Zalaegerszeggel, mint a megye székhelyével közigazgatási szempontból is kívánatos.

Össze kell tehát kötni Novát—Göcsejen át, továbbá Perlakot Letenyén — Beesehely és Bánokszentgyörgyön át Zalaegerszeggel.

A Nagykanizsa és vidékének gazdag gabona-termését egy Letenyével összekötő vasut és Letenyétől a Mura folyó felhasználásával szállíthatók Steierba és Karinthiába.

Kívánatos volna továbbá a Paesa—Nova—Csesztreg—muraszombati összeköttetés, amely a balatonparti termékeket legegyszerűbben szállíthatná Karinthiába, valamint a Letenyénél végződő kerkavölgyi vasut, amely a vármegye közigazdasági életére nagyon is fontos.

Végül, hogy többet ne említsék, a Keszthely—Kanizsa—zákányi vonal, amely a budapest—balatonpart fumei áruforgalmának legrövidebb vonala.

Nagyjából ezek volnának azon vasutak, melyeket — ha a kereskedelmi miniszter leiratában foglaltaknak megfelelően akarunk — úgy a megye mint az ország közigazgatása és nemzetgazdasági föllendülése szempontjából föltétlenül kérnünk kell és ezek azok, amelyeknek támogatására kerületünk kamaráját is meg kell keresnünk.

Udvardy Vince.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága január havi ülését 7-én tartotta gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt. A bizottság 1907 évre az albizottságokat alakította meg s a szakelőadók jelentését vette tudomásul.

Közegészségügy. A m. t. főorvos jelentette, hogy december hónapban az időjárás a hónap

adok neked egy percig időt, te itt előljáró vagy, fészemély és így gondoskodhatsz róla, hogy ezek az alakok mielőbb kívül kerüljenek. Az én hölgyeim velem egyedül óhajtanak maradni, zavarja őket, ha idegen van jelen s pénzemért megkövetelhetem, hogy azt tegyem, amit akarok.

— Ez az egyén úgy látszik azt hiszi, az istállóban van — kiáltja Szesztjakov, hívja elő Jevsztrat Szpiridonitsot.

— Jevsztrat Szpiridonits! — hallatszik most mindenfelől, — hol van Jevsztrat Szpiridonits?

Rendőr egyenruhába öltözött öreg ur rohan be a szobába.

— Félkérem önt, hogy tüstént hagyja el az olvasó szobát, — mondja rekedt hangon, míg szeméit kimereszi és idegesen mozgatja festett szakállát.

— Jaj de megijedtem, — nevet a kocsis — verje meg az Isten, olyan bajusza van mint egy kandurnak és milyen rettenetes szemei . . . Hehehe . . .

— Kikérem magamnak ezt a feleselgetést! — ordít reszkette és dühösen Jevsztrat Szpiridonits. Kifelé! vagy erőszakkal vitetem el.

Az olvasóteremben rettenetes botrány ütött ki. Jevsztrat Szpiridonits kiabált, lábával toporzékolott és olyan vörös volt mint egy rák. Szesztjakov kiabált. Belebuchin kiabált. De valamennyiét tul-

első részében száraz hideg, a második részében pedig esapadékos volt.

Felnőttek közegészsége a mult havihoz képest rosszabbodott, mennyiben 6 járásban a légzőszervek hurutos bántalma, tüdőlobok és izületi csukok nagyobb számban észleltek.

A gyermekek közegészsége még mindig kedvezőtlen, mert a diphteritis, vörheny, kanyaró és hökhurut miatti megbetegedések száma, a mult havihoz képest egyáltalán emelkedett.

Fertőző bántalmak között előfordult: Ronesoló toroklob 56, hasi hagymáz 18, kanyaró 494, vörheny 33, hökhurut 45, fültömrigylob 11, bárányhimlő 1, gyermekágyiláz 1 esetben.

Orvosrendőri boncolás volt teljesítve 2 esetben, melyeknél a halál legközelebbi okát utér elmeszesedés és agyvérömleny képezte.

Hullaszemle előfordult 11-szer, súlyos sértés be lett jelentve 3.

Öngyilkosságot 3 egyén követett el, ezek közül 1. (Tóth Mária 19 éves nemesvitai) villót ivott. 1. (Koveller György 23 éves) magát agyon lötte. 1. pedig (Hassár István 67 éves teskándi) magát felakasztotta.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 6 egyén esett áldozatul, akik közül, 1 (Czigli Pál 5 éves mihályfai) szeszmergezés, 1 (Presznyák Gábor 59 éves nemesvitai) a vonat által elgázoltatott, 1 (Födemesi Erzsébet 1 éves vindornyaszőlői) leforrzás következtében halt meg, 1 (Puhász Mária 2 éves lentii) a patakba fult, 1 (Mihálicz Dénes 26 éves tótszerdahelyi) karróval megrakott szekérről leesett; 1 Cseh Mihály 56 éves nekeresdi lakos kazalról leesve koponya esont törés következtében halt el.

Szerencsétlen szülés előfordult 1.

Elmekórnak 3 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, a mennyiben kettő megfigyelés végett kórházba szállítottatott, egy pedig mint esendes elmebeteg házi ápolás alatt hagyott.

Hétéven aluli koru elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 55. Az elsőfoku hatóságok e miatt 15 elmarasztaló és 17 felmentő végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a megfelelő tárgyalások még befejezést nem nyertek.

A járási és r. t. városi orvosok jelentése szerint a vármegye területén: lelenz 37, dajkaságba adott 411; elmebeteg és hülye 785; siketnéma, vak és nyomorék 734; közsegélyezésre szorult 2110; keresetképtelen árva 1777 van.

Közoktatásügy. Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy december hónapban a helyszínen vette ki a kotorii elemi iskola és kisdedovoda tantestületének hivatali esküjét. Ugy a tantestületekkel, valamint az új iskolaszékekkel a községi iskolázás összes viszonyait megtárgyalta.

Decemberben kétszer meglátogatta a csáktornyai állami tanítóképző intézetet. Egyik alkalommal a tanítószáma részére földrajzilag megfelelő központ-

harsogta a kocsis kövér basszushangja. A programmon nem szereplő intermezzo folytán a muzsikuskok abbanhagyták a zenét és a közönség a táncteremből az olvasóterembe özönlött.

Jevsztrat Szpiridonits, hogy némi hivatalos színezetet adjon az ügynek, összehívta az összes rendőri közegeket, akik a kaszinóban feltalálhatók voltak és megkezdte a jegyzőkönyv megírását.

— Irj, irj! — mondta az álarcos és ujjával meglökte a tollszárat. — Most jön azután a baj. Nem? Éa szegény lélek! Az istenért, ne tegyenek szerencsétlenné! Hahaha! . . . Kész a jegyzőkönyv? Alírtátok már? Akkor nézzetek ide! Egy . . . kettő . . . három . . .

A férfi felállott, kinyújtotta magát és letépte arcáról az álarcot. Az ittasságtól eltorzult arca riasztó benyomást tett a jelenlévőkre. Egy darsbig gyönyörködött a benyomásban, melyet keltett s belevetette magát a karosszékebe. A esendzavaró hangosan felkacagott. Az előkelő társaság tagjai kétségbeesve, zavarodottan néztek egymásra, némelyek megvakarták a fejüket. Jevsztrat Szpiridonits nyelt egyet, mint az olyan ember, aki valami nagy számárságot követett el az imént.

A szemtelen csirkefogóban mindenki felismerte a városka milliomosát Pjatigorovot. Pjatigorov gazdag gyáros volt és a város örökös diszpolgára, híres volt botrányos ügyeiről, jótékonyágáról és

képezdéknel tartandó tanfolyamokat tárgyalta meg az intézet tanári karával; a másik alkalommal pedig elnökölt a póttanoképesítő vizsgálaton s az igazgató tanácsi ülésen.

Felterjesztettek a miniszterhez a vármegye összes állami iskoláira az állami iskolák közsejének lakóira, azok anyanyelvére, az állami iskolák szervezési idejére, az iskolák nemére, a tanerők számára, az állami iskolákkal kapcsolatos kisdudovodákra, gazdasági ismétlő iskolákra és ifjúsági egyesületekre vonatkozó munkálatok.

Pördeföld község, mely eddig nehéz földrajzi helyzete dacára csatlakozó iskolázásra volt utalva, új iskolát nyitott, melyben az oktatás meg is kezdődött.

Mozgalm indított a hegyvidék tankötelesei részére Révfölöpön állítandó állami iskola ügyében. Ennek adatai immár be is gyűjtettek. A szervezésnek Ábrahámhegy felé kell irányulnia és folytatódnia, hol ugyanazon földrajzi és anyagi okok teszik kívánatosná egy állami iskola felállítását.

A kir. segédtanfelügyelő decemberben meglátogatta a csabrendeki állami elemi fiú és leányiskolákat; értekezletet tartott a tantestülettel, meglátogatta a csabrendeki állami kisdudovodát s résztvett a bérhelyiségek ügyében tartott helyszíni szemlén.

Meglátogatta a zalaegerszegi állami elemi fiú és leányiskolával kapcsolatos ismétlő iskolát s iparostanonciskola két rajztanfolyamát.

Közgazdasági viszonyok. A közgazdasági előadó következőket jelentette: Az elmúlt december hónap változó időjárásával a mezőgazdasági munkák közül egyedül a trágyahordásra és teregetésre volt alkalmas. A gazdaságok ezen hónapban jórészt fenti munkákkal, vagy pedig a gazdaság fa szükségletének fedezésével voltak elfoglalva.

Az időjárás a hónap első felében a téli viszonyokhoz mérten kedvezőnek volt mondható. December második felében a beállott havazások és erős hideg minden külső munka végzését megakadályozták. A zord időre következő olvadás enyhítette ugyan az idő szigorúságát, de félt, hogy a nagy mennyiségű hó hirtelen olvadásával a folyók kiöntése által károkat fog okozni.

A vetések állapota a múlt hónapban változatlannak mondható, mivel a beállott fagyos időjárás a vegetációt megszüntette. A képződött hótakaró rá következő olvadás folytán nem fenyeget azon veszedelemmel, hogy laanya időjárás esetén a vetésekben kárt tegyen.

Az állattartási viszonyok az elmúlt hónapban is kedvezőnek mondhatók. Az elég mennyiségben rendelkezésre álló takarmány az állatok jó teletetését biztosítja. Elvértve a megye egyes részeiben akadnak birtokosok, akik a teletelési viszonyok nehézségéről panaszkodnak, azonban

amint a helyi hírlap szokta kifejezni, arról, hogy „erős barátja a műveltségnek és haladásnak.”

— Nos hát, mentek-e most, vagy nem? — kérdezte több pernyi hallgatás után.

Az előkelőségek némán és lábujjhegyen lopódtak ki.

— Tudad, hogy Pjatigorov, — rikácsolta Jevsztrat Szpiridonits odakint a pincér fülébe — miért nem nyitottad ki a pofádat?

— Megtiltotta, hogy szóljak!

— Megtiltotta! Kutya, ha bedugatlak egy hónapra a dutyiba, akkor majd tudod, mit jelent az, hogy megtiltotta! . . . De cifra kis dolog is volt ez uraim! Éppen, mintha megbolondultak volna! Nem hagyhattuk volna el tiz perere az olvasósobát? Szép kis história!

Az urak leverten, tanácstalanul jártak kelték a kaszinóban és komor hangon suttogtak, mintha valami nagy szerencsétlenség történt volna. Amint az asszonyok és leányok megtudták, hogy Pjatigorovot megsértették, ők is roskedvűek lettek és csendesen elkezdtek hazafelé mendegélni.

Két órákor Pjatigorov nyakig berugva betárolgott a táncterembe, leült a zene mellett és a muzsika hangjánál elszenderedett. Nemsokára oldalt hanyatlott a feje és szomorú hortyogás hallatszott.

— Hagyjuk abba! — intett a karmester. — Pszt! . . . Jegov Nilics alszik . . .

— Parancsolja, hogy hazakisérjem Jegov Nilics?

ezek csak kivételes állapotoknak tekinthetők, ahol a jégverés vagy más elemi csapás a takarmányok korai felhasználását tette szükségessé.

Az állatvásárok forgalma a hó folyamán, a téli évszakra való tekintettel, élénk volt. A hó vége felé megtartott vásárok azonban a zord időjárás következtében nem érték el a kellő forgalmat. Az árak fenti körülmény folytán szintén nyomottak voltak s a vételkedv is esökkent. A sertések áraiban, különösen a hizott sertésekénél némi emelkedés volt tapasztalható.

Az állategészségügyi állapotok az elmúlt hónapban elég kedvezőnek mondhatók. A hivatalos kimutatások szerint a hó végén rühkór egy községben, veszettség szintén egy községben, sertésorbáné 5 községben 30 udvarban, sertésvesz 16 községben 129 udvarban uralgott. Eltekintve az utóbbi betegségtől, amely országos csapásként allandóan reánk nehezedik, a többi járványos betegségek számottevőknek nem tekinthetők.

A gabona árak ezen hónapban sem változtak, miként azt a gazdák óhajtották volna. Fenti ok következtében sok helyen a gabona készletek eladatlanul hevernek, sőt egyes gazdák a II-od rendű gabonákat, melyeket előbb nagy haszonnal tudtak értékesíteni, takarmányozási célokra használják fel. A zab árak meglehetősen tartják magukat, sajnos azonban, hogy éppen ezen terményből igen kis kifogástalan mennyiség áll a gazdák rendelkezésére.

A gazdatársadalmat érdeklő mozgalmak közül nem hagyhatjuk említetlenül részint a mostani, részint az előbbi igazítások folyamánya gyanánt tekinthető azon körülményt, hogy a munkások a jövő évre való munka szerződéseket megkötésétől sok helyen még a mai nap is vonakodnak. Általánosságban kielégítőnek mondható a helyzet, amennyiben a megye nagyobb részében a normális feltételek mellett a szerződések már megkötöttek.

A megye azon részeiben is, ahol felesleges munkások vannak, több helyen munkás hiánnyal állunk szemben, még pedig azon körülmény folytán, hogy más megyékből jövő munkaadók az ottani kereseti viszonyoknál magasabb munkabérek ígéréseivel a munkásokat elcsábítják. Rá kell mutatnunk emez áldatlan verseny mindkét félre nézve való káros voltára. Ugyanis a munkaadó mintegy presszionálni akarja a saját megyéje munkásait azzal, hogy idegen, olosóbban dolgozó munkásokat szegődtet s ezzel őket arra kényszeríti, hogy szintén más vidéken keressenek munkát. Káros ezen eljárás úgy a munkaadóra mint a munkásra, valamint a nemzetgazdaságra is. Káros a munkaadóra azon szempontból, mivel ezen eljárása által csak utját vágja a lehetőségnek, hogy saját vidéke munkásaival békességes megegyezésre jusson; káros a munkásra, mivel

— kérdezte Belebuchin valamivel később, a milliomos füléhez hajolva.

Pjatigorov ajkait mozgatta, mintha orráról legyet akarna elfújni.

— Parancsolja, hogy hazakisérjem? — ismételte Belebuchin. Vagy ide álltassam az ekvipást?

— Hé! . . . Mi? . . . Te? . . . Mit akarsz te? No, no . . . haza akarok menni . . . Kisérj el! . . . Belebuchin ragyogott a meglegedettségtől és elkezdte fölfráncigálni Pjatigorovot. A többi ur szolgálatkészen ugrált melléje és az örökös diszpolgárt kocsijára segítették emelni.

— Egy nagy társaságot így bolondd tartani, erre igazán csak művészi lélek képes — jegyzi meg rekedtea Szesztjakov — egész puff vagyok Jegov Nilics! Ha eszembe jut, még mindig nevetnem kell . . . Hahaha . . . és milyen dühösek voltunk. Hahaha! . . . Nem is hiszi, még színházban sem nevettem ennyire . . . Ilyen humor! Egész életemben emlékezni fogok erre az estére valóban!

Amint Pjatigorov elkocsizott, az előkelőségek ismét jókedvűek lettek és megnyugodtak.

— Bucsuzól még kezét is nyujtott nekem — szölt Szesztjakov meglegedetten — úgy látszik, nem is haragszik már . . .

— Bár adná Isten! — sóhajtott Jevsztrat Szpiridonits.

az idegenben látszólagos nagyobb munkabérrel nem jön oly jól ki, mint midőn otthonában vállal munkát, mivel szükséglete nagyobb mint otthon; káros nemzetgazdaságilag nem csak azért, mert a meglegedett munkásokat a meglegedetlenek közé vive, hova tovább azok is eddig nem igényelt és jogtalan követelésekkel fognak előállni s ez által a munkabérek, illetve a termelési költségek indokolatlanul és haszon nélkül emelkedni fognak, hanem káros azért is, mert a munkások nagy távolságra való szállításával az erre fordított összegek a termelési költségeket, épp úgy mint az előbbi körülmény, indokolatlanul és haszon nélkül tetemesen emelik.

Fent vázolt munkásvándorlás megszüntetésére a helyesen végrehajtott munkásközvetítés igen nagy előnnyel volna.

A munkásközvetítés mai végrehajtása mellett azt tapasztalhatjuk, hogy minden gazda, aki csak munkásokat keres, a neki tetsző vidéken ugynevezett munkásvállalkozókkal szerzereti be munkásait, gyakran oly módon, hogy a már jóformán elszegődött munkásokat ráigéréssel elcsábítja.

Fenti körülmény megakadályozása céljából írjon fel a közigazgatási bizottság a földművelési kormányhoz, miszerint a munkásközvetítést és az idegenbe elszegődött munkások szerződésének megkötését akként szabályoztassa, hogy csak azon munkások szerződhetők el más vidékekre, akik magukat mint munkát keresőket a hatósági munkásközvetítőknél bejelentették, illetve ezeknek közreműködésével kaptak alkalmazást. Szerződések, amelyek nem ily módon jönnek létre, a közigazgatási tisztviselő által láttamozhatók illetve hitelesíthetők ne legyenek.

Ezen szabály betartásával a munkásközvetítői intézmény egyszerre azon színvonalra fog emelkedni, amely színvonalra való emelését a törvény célozta. A munkás szabad elhatározásában nem lesz gátolva, jogában áll neki bármely munkátot vállalni, nem kényszerítetik a helybeni munkára, viszont a gazda könnyen tájkozódást fog szerezni, honnan kaphat munkást s nem lesz kényszerítve nagyobb bérek ígéréseivel másik gazdatársával szemben magának a munkásokat biztosítani.

Közutak. Az államépítészeti hivatal jelentése szerint az állami és tvhatósági utakon december hó 1-től egész a hó végéig a száraz fagyos időjárás viszonyok az utak állapotára jó hatással voltak.

A hó vége felé az erős havazások az utakat 10—15 cm. vastag hóréteggel borították be.

Az utak egyes szakaszain kisebb-nagyobb hó fuvások fordultak elő, melyek a közlekedést egyes helyeken rövid ideig akadályozták ugyan, de azok részben utkarparói, présben pedig községi erővel eltávolították.

A kaviosterítés befejeztetett és csak a tavaszra szükséges fedanyag hagyott meg.

Az elmúlt hóban említésre méltó munkálatok folyamatban nem voltak; az építészeti hivatal a szentgróti vámos hid, a kustáni vashidak és a muraszentkirályi Kerka hid nagyobb szabású építkezéseinek tervein dolgozott, mely hidaknak állandó jelleggel vasból és vasbetonból való újja építése a tavasz folyamán meg fog kezdetni.

Pénzügy. A zalaegerszegi kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy *egyenyes adóban* 1906 decemberben 985.476 K 54 f, az egész évben 5.911.003 K 99 f folyt be; míg a múlt évben csak 1.059.283 K 32 fillért vettek be; az emelkedés tehát 4.851.720 K 67 f. A hátralék 2.820.263 K 44 f, vagyis a múlt évi esedékes 8.731.267 K 43 f adónak 32-3%-a.

Hadmentességi díjban december hónapban 45.37 K 15 f, az egész évben 121.555 K 90 f folyt be. E tételnél az emelkedés — 1906 évhez viszonyítva — 115.591 K 11 f.

Bélyeg és jogilletékben 1906 decemberben 185.583 K 18 f, az egész múlt esztendőben 1.171.361 K 65 ft vettek be. 1905 évben 379.580 K 09 f, 1906 évben 1.171.761 K 65 f, tehát 791.781 K 56 fillérrel több folyt be.

Illeték egyenértékben 1906 decemberben 2857 K 84 f, az egész évben 57.670 K 56 f folyt be. A bevétel 1906 évben 39.190 K 94 fillérrel emelkedett.

Fogyasztási és italadóban 1906 decemberben 322.012 K 76 f, az egész évben 1.952.123 K 16 f folyt be. 1905 évben e címen 2.065.796 K 74 ft vettek be; a bevétel tehát 876.326 K 42 fillérrel emelkedett.

Italmérési illetékben befolyt: 1906 decemberben 2492 K 67 f, az egész évben 72.554 K 74 f; 1905 évben pedig 62.832 K. A bevétel tehát 9722 K 75 fillérrel emelkedett.

Dohányjövédékben 1906 decemberben befolyt: 200.263 K 79 f, az egész évben 2.689.141 K 22 f; 1905 évben 2.486.634 K 95 f. A bevétel 202.506 K 27 fillérrel több.

Sőjövédékben befolyt: 1906 decemberben 40.284 K 83 f, az egész évben 159.141 K 06 f; 1905 évben 139.712 K 29 f. A bevétel 19.428 K 77 fillérrel emelkedett.

Decemberben leírtak 50.814 K 26 f egyenes adót és 1335 K 90 f hadmentességi díjat.

A Zalavármegye Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Z. G. E. e hó 7-én Koller István alelnök elnöklété alatt közgyűlést tartott. A tagok közül, a kemény időjárás miatt kevesen jelentek meg, pedig az egész vármegye gazdaközönségét érdeklő kérdések kerültek tárgyalás alá.

Vasutügy. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter tudvalevőleg a vasuti hálózatnak helyes irányban való tovább fejlesztése céljából, egy vasutépítési program kidolgozását vette tervbe. Elrendelte az ehhez szükséges adatok összegyűjtését s ezen munkájában igénybe veszi a gazdasági egyesület véleményező működését.

A Z. G. E.-hez intézett leiratában hangsúlyozza, hogy a vasuti politika irányításában nemcsak az általános közforgalmi és közgazdasági jelentőséggel bíró fővasuti, hanem az egyes vidékek forgalmi és közgazdasági igényeinek kielégítését célzó jelentékenyebb helyi érdekű vasuti hálózatra is tekintettel kíván lenni. A helyi érdekű vasutaknak legnagyobb részét a magánvállalkozás feladatává tett létesítése leginkább az illető vidékek érdekelt ségének kezdeményezésétől függ ugyan, mindamelllett kívánatos, hogy a magánvállalkozás irányítására a kormány — a forgalmi és közgazdasági szempontokból első sorban jelentőséggel bíró helyi érdekű vasutak létesítésének előmozdítása által befolyást gyakoroljon.

A kereskedelmi miniszter a vasutépítési program megállapításánál figyelemmel kíván lenni hazánk tulajdonilag mezőgazdasági jellegére s ezért gondot fordít arra, hogy azon helyi érdekű vonalak, amelyeknek kiépítése közgazdasági szempontból különösen kívánatos és indokolt, a programba felvéssenek.

Erre való tekintettel felhívta az egyesületet, hogy tegyen javaslatot arra nézve: mely vasut-vonalak volnának azok, amelyek az illető vidék közgazdasági és forgalmi igényei szempontjából mielőbb kiépítendők.

A Z. G. E. közgyűlése a miniszter felhívására adott válaszában kifejtette, hogy a vármegye közgazdasági érdekeit nem csak egyes helyi érdekű vonalak kiépítése szolgálná első sorban, hanem különösen fontos volna Zalavármegyére az, hogy a Balatonparti vasut ne Tapolezáig, hanem Keszthelyig épüljön ki, illetve a Tapoleza—Keszthelyi vonalrész is elsőrendű pályává alakításuk át; továbbá építtessék ki a Keszthely—Zalaegerszegi összeköttetés s a Cséldömök—Csáktornya—Zágráb közti vonal szintén első osztályú vonal legyen. Ezzel létesítenék a Budapest—fiumei második összeköttetés, valamint Bécs forgalmának egy része a Bécs—triesti vonal elkerülésével erre irányíthatnák.

Ezután elsőrendű fontosságnak jelezte a közgyűlés a Daveoser—Csabrendek—Sümege irányú s az ennek folytatását képező Sümege—Hévíz—Keszthely irányú helyi érdekű vasut, valamint a Zalaegerszeg—Zalalövő közti h. é. vasut kiépítését.

A Túrje—Rum közti vasutat abból az okból tartja elsőrendű fontosságúnak az egyesület, hogy ezzel közvetlen összeköttetés létesítenék Balatonszentgyörgy—Szombathely—Gráz felé.

Végül kívánatosnak tartja az egyesület, hogy a tervbe vett Nagykanizsa—letenyi vasut Mura-szombatig építtessék ki s ne legyen Letenyén végződő zsákvasut.

Munkásmozgalmak. A Z. G. E. mozgalmat indított a gazdáknak a cseléd és munkásmozgalmakkal szemben való védekezés céljából leendő szervezkedése iránt. Járásonként bizalmi férfiakat küldött ki, hogy a gazdákat értekezletre hívják össze s egyöntetű eljárást állapítsanak meg. — A járási értekezletekről a jelentések beérkeztek, ezeket azonban a közgyűlés nem kívánta felolvasatni, miután az összes gazdákat érdeklő határozat hozható nem volna s a járásonként létesített megállapodásokat az érdekeltek egyébként is ismerik. Az egyesület ezen tárggyal kapcsolatban felhívja a gazdákat, hogy akik munkásszükségletüket fedezni nem tudnák, forduljanak az egyesülethez, amely mindent elfog követni, hogy a gazdák munkásokhoz jussanak.

Galíciai mezői munkások behozatala. Az O. M. G. E. mozgalmat indított, hogy azon gazdák részére, akik a munkásmozgalmak miatt aratókat nem kapnak, Galiciából közvetlenül munkásokat. Az egyesület tagjai közül csak egy birtokos kért galíciai munkásokat. A közgyűlés utasította a titkár, hogy a szükséges utbaigazításokat adja meg.

Gabonarakár szövetkezet. A esömödéri tejszövetkezet gabonarakár szövetkezet létesítését vette tervbe s a gazdasági egyesülethez fordult utbaigazításokért. A közgyűlés utasította a titkár, hogy az alapszabály tervezeteket szerezzze be s indítsa meg a tárgyalásokat.

Erjedéstani ipari intézet. A Z. G. E. kezdeményezésére társadalmi akció indult meg egy erjedéstani ipari intézet létesítése iránt. A soproni kereskedelmi és iparkamara kérdést intézett az egyesülethez az akció sikere tárgyában. A közgyűlés áitirt a kamarának, hogy a mozgalom eredménnyel biztat s az intézet valószínűleg már legközelebb szerveztetni fog.

Nyírág és cirokseprők beszerzése a honvédség részére. A honvédelmi miniszter a honvédség részére szükséges seprőket szövetkezetektől, vagy kisgazdáktól kívánja beszerezni. A titkár megbízott, hogy a szállításra hajlandó szövetkezeteket és kisgazdákat nyomozza ki.

Munkásegysületek. Olvastatott a belügyminiszternek a munkásegysületek helyi csoportjainak bejelentése körül követendő eljárásra vonatkozó rendelete, amely a legközelebbi értesítőben egész terjedelmében közöltetni fog.

Dohánytermelés. A vármegyei központi mezőgazdasági bizottság felirt a földművelési miniszterhez, hogy végeztesse a vármegyében dohánytermelési kísérleteket. A bizottság a vármegye mind a tizenkét járásában óhajtott a dohánytermelést meghonosítani, de különösen a Muraközben, ahol a hetvenes évek végéig jöminőségű dohányt termesztettek.

A miniszter a bizottság felirata folytán leküldte Liebhardt Márton, a debreczeni m. kir. állami dohánytermelési kísérleti állomás asszisztensét, hogy tárgyalja meg az egyesülettel: miként, hol és minő fajtákkal lehetne kísérletet tenni. Liebhardt asszisztens ur előadta, hogy a kísérleteknek legfőképpen a cigaretta dohány termesztésére kell irányulni, mert pipa dohányra a jövedéknek nincs szüksége, míg a cigaretta dohány legnagyobb részét importálja. Cigaretta dohány termeléséhez védett fekvésű, mély rétegű, meszes, kavicsos föld kell, tehát e célra ugyszólván az egész zalai Balatonpart alkalmas. Az eddig Balatonfüreden végzett kísérletek azt igazolják, hogy az a dohányfajta, amelyből a princessas cigaretta készül, a Balatonparton megterem. Ennek beváltási ára métermázsánként 100 K (elsőosztályú dohány után). Egy 8—9 tagból álló család két kat. holdat képes megművelni s ezenkívül a nyári munkát (aratást) is elvégezheti. Két hold hozama átlag 16 mm. s a beváltási ár — első és másodosztályú — kb. 1100—1200 K. A dohányterme-

lés jövedelmezősége függ a napszám magasságától. A dohánytermelés 1 K 20 f—1 K 40 fillérnél magasabb munkabért nem bír el. Ahol ennyit kapható munkás, ott a dohány haszonnal termelhető. Ajánlja tehát az előadó, hogy az egyesület a Balaton partján 2—3 helyen eszközöltessen kísérletet. A kísérleti telepek legalább 1 holdnak kell lenni. A kísérleti állomás 1 hold után a termelőnek hajlandó 3—500 koronáig terjedő segélyt adni s ezenkívül a melegágyak készítéséhez, ültetéshez, töréshez, szárításhoz díjtalanul kiküldi dohánykertészét. A termés, illetve annak ára a termelőé marad.

Az egyesület arra az álláspontra helyezkedett, hogy csak a Muraközben áll rendelkezésre az a felesleges munkaerő, amely a dohánytermelésnél foglalkoztatható volna s annál is inkább ragaszkodik ahhoz, hogy a Muraközben is tétessenek kísérletek, mert ott már a nép foglalkozott dohánytermesztéssel. A Balaton mellett a munkáskéz annyira megfogyott, hogy a dohánytermelés bevezetése esetleg a szőlőkultúrát veszélyeztetné. Miután azonban a jövedéknek a Muraközben termelhető pipadohányra szüksége nincs, de a Muraközben termelt dohány oly jöminőségű volt, hogy kétségtelenül a cigaretta dohány is sikerrel lesz termelhető: ezért az egyesület felkérte Liebhardt Márton asszisztens urat, hogy jelentését olyformán tegye meg, hogy a Muraközben pipa és cigaretta dohánnyal együtt tegyenek kísérletet. Az egyesület nem zárkózik el azelől sem, hogy a Balatonparton is végeztesse kísérletek, bár azoktól — a munkás szükség miatt — sikert nem vár.

A Z. G. E. elnöksége felkérte, hogy jelöljön ki oly gazdákat, akik hajlandók termelési kísérletet végezni s a dohánytermelés bevezetése iránt érdeklődnek.

H i r e k.

Kultur-krajcár.

Az elmúlt század elején mindent elkövettek a magyar kultúra fejlesztéséért küzdő elődeink, hogy az irodalomnak a fővárosban országos központot teremtsenek s megalkotva a nagy centralizációt, a magukra hagyott erőket egyesítsék, a kölcsönhatást előmozdítsák és az egyesek érvényesülését megkönnyítsék.

A törekvés elérte célját. Hatalmas központot kaptunk az ország fővárosában, hatalmasabbat, mint a milyent óhajtottunk.

Szomorú tény, hogy ma már csak egy irodalmi csatamező van: a főváros, ahol az érvényesülés nehézsége miatt ma már nem vállalt munkát folyik, hanem minden egyesnek ádáz harca valamennyi ellen.

A vidék nem számít.

Vidéken megjelent könyv, vidéken előadott darab nem irodalmi grádus. És ha itt-ott sikerült egy vidéki talentumnak figyelmet kelteni, azt jóakarói siettek felhozni a fővárosba, hogy oda-kint el ne kallódjék.

A legtöbbben azután a fővárosban kallódnak el, mert itt, ahol ugyanarra a pontra a küzdők százai törnek, a győztesek már a dolog természeténél fogva kevesen lehetnek.

Szomorú elgondolni azt is, hogy mennyire ki van szolgáltatva szellemi táplálék tekintetében a vidék a fővárosnak. Olvasmányt, szindarabot csak innen kap. Előre megszabott, sokszor nemzetietlen divatnak kénytelen hódolni s eleve le kell mondania minden önállóságáról. A főváros irányzatai diktálnak mindenben.

Sokszor helyes ez, de sokszor kimondhatatlanul káros, amint azt színházi és irodalmi életünkben nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni.

Ily esetekben nemzeti szempontból felette kívánatos volna, ha a vidéki nagy városok —

Sirolin

Emeli az étvágyat és a trétságot, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ugyszólván — irodalmi és művészeti rostákká változnának át.

E szerepet azonban csak úgy tölthetik be, ha a nemzeti kulturának számottevő emporiumai lesznek.

A küzdőterek megsokszorozását jelentené ez az állapot és orvoslását az eddig fennálló lajoknak.

Amily nagy érdekünk volt azelőtt, hogy egy központunk legyen, épp oly kívánatos ma az, hogy minden egyes nagyobb vidéki város kulturális gócponttá alakíttatván át, belevonassék a létkébe, az egészséges irodalmi és művészeti életbe.

Az »Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség« régi törekvése ennek a nagy decentralizációnak a keresztülvitele. Már alakulásának magvát is jórésben ez a gondolat képezte, melynek szükséges voltát mindenkinek be kell látni, aki a magyar irodalom és művészi élet legutóbbi fejlődésének korszakán keresztül pillant.

A legteljesebb elismeréssel kell fogadnunk — saját jól felfogott érdekünk szerint is — a Szövetség törekvéseit s annak a kultur krajeár formájában megnyilvánuló első, nagy horderejű gyakorlati jelét.

A Szövetség a vidéki színházi igazgatók legnagyobb részével megállapodott arra nézve, hogy az 1 K 20 filléren felüli jegyek ára 2—2 fillérral felemeltessék.

Az így befolyó összegből viszont a Szövetség nagyobb összeget tűz ki magyar tárgyú s a vidéki színházak számára irandó darabokra, egy-egy vidéki színházi rendező és író, hírlapíró utazására és egyéb irodalmi, művészeti törekvések támogatására. Mindezen pályadíjak felett egy külön bizottság határoz, amely a Szövetség 10 kiváló tagjából, a mozgalomhoz csatlakozott színügyi választmányok s színgazgatók képviselőiből, valamint a V. H. O. Sz. és a Vidéki Hírlapírók Szakszervezetének bejelentett küldötteiből áll.

A terv igen érdekes s megvalósulása a vidéki városok kulturális életében fontos fordulópontot jelent. Elfogadása annál inkább kívánatos, mert a meg sem érthető áldozattal nagy nemzeti ügyet támogat közönségünk: a magyar kulturális élet emelését, a tisztult izlés diadalát.

Inzultált hírlapíró.

Felháborító jelenet játszódott le a múlt vasárnap délután a zalaegerszegi kereskedelmi és társaskörben, ahol épen arra készülődtek a nagy számban összegyűlt tagok, hogy a kör új elnökét ünnepélyesen fogadják. Ott volt Borbély György főgimnáziumi tanár, a »Magyar Paizs« című lap társunk megalapítója is, aki gyanútlanul beszélgetett néhány urral. Egyszerre felugrik egy kártyasztal mellől Komlós M. Miksa zalaegerszegi kereskedő és hatalmas ökölcsapást mér Borbély György jobb szemére. Az inzultált hírlapíró a meglepetéstől és fájdalomtól majdnem eszméletlenné vált; se nem védekezhetett, se meg nem torolhatta a durva támadást. Komlós M. Miksát egy pillanat alatt eltávolították a teremből. Komlós M. Miksának erre a menthetetlen és intelligens emberhez nem méltó fellépésére az adott okot, hogy a »Magyar Paizs« felemeltette, miszerint Komlós M. Miksa egy nagykanizsai céggel német levelezést folytat és Komlós Paula úrnő német címkével ellátott leveleket kap. Komlós M. Miksa úgy fogta fel a dolgot, hogy ezzel a »Magyar Paizs« nejét pellengérré állította s úgy szerzett magának elégtételt, hogy minden uri gondolkodású ember méltán elítéli.

A »Magyar Paizs« a magyarosítás és iparpártolás kérdésében radikális újság. Elismerésére méltó bátorság és hazafias cél vezet és irányítja. A radikális irányok bizony sokszor kelemenien igazságokat mondanak és itt ott az elevenbe vágnak. Sőt néha tulzásba esnek. Mindesetre egyéni jog annak az elbírálása: ki mit tart tulzásnak és sértésnek. De igazságot és elégtételt ököl nem szerezhet olyan ember, aki a művelt társadalom belül akar élni.

A sajtószabadságot ököl korlátozni szintén nem lehet. Van erre törvény és konvencionális társadalmi szokás.

Ha Komlós M. Miksa ur az inveterált társadalmi szokásnak megfelelő formákban keresett volna elégtételt azért, mert véleménye szerint a »Magyar Paizs« egy urhölgyet megsértett, bizonyosan azt a választ kapta volna, hogy a »Magyar Paizs«-nak esze ágában sem volt a személyes

sértegetés, a címzett urhölgy nevét egy cég címének vélte és kétségtelenül sietett volna a félreértést kimagyarázni. Komlós M. Miksa azonban a magyarzatnak ököl vágott elébe.

Borbély György természetesen lovagias uton kért elégtételt Komlós M. Miksától, de ez a lovagias elégtételt megtagadta. A inzultált újságírónak elégtételt ad tehát a társadalom. Barátai, akiknek száma százakra rug, aláírásukkal ellátott albumot adnak neki, melyben biztosítják nagyrabecsülésükről és ragaszkodásukról; kedden este pedig társas vacsorát rendeznek a tiszteletére.

Ez az inzultus Borbély Györgynek sem egyéni sem újságírói reputációját nem érinti, ellenben visszaesik a magáról megfélekedett férfira.

Komlós M. Miksa ur egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyet kötelességszerűleg a nyíltérben leközlünk. Felesleges talán megjegyeznünk, hogy a nyilatkozat Komlós M. Miksa ur egyéni véleménye s annak a mi hírlapírói véleményünk-höz semmi köze. Közöltük, mert az elfogultság vádját nem akartuk magunkra venni. De kötelességünk megjegyezni hogy a »Magyar Paizs« közleményéből azt, hogy egy urhölgyet legazembereztet volna, a roszakarat sem tudja kiolvasni.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága január hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyát az érdekelt községeknek a Balatonparti vasútra megszavazott hozzájárulásaira vonatkozó határozatok jóváhagyása képezi.

A közigazgatási bizottság albizottságai A közigazgatási bizottság albizottságai a múlt héten tartott ülésen alakították meg. Az egyes bizottsági tagsági helyekre a közig. bizottság következő tagjai választották meg, illetve nevezettek ki:

A zalaegerszegi kir. törvényszék székhelyén alakított felügyelő bizottságba: Deák Mihály és Bosnyák Géza.

A gyámügyi fellebbviteli küldöttségbe: Barcza László és Bogay Máté rendestagok, Eitner Zsigmond és Bosnyák Géza póttagok.

Börtön illetve fogház vizsgáló küldöttségek a zalaegerszegi és nagykanizsai kir. törvényszéki fogházaknál: Bosnyák Géza, gróf Batthyány József, Eitner Zsigmond, Odor Géza, és dr. Háy István; a tapolezai és balatonfüredi kir. járásbírói fogházakra gróf Batthyány József; a sümegre: Eitner Zsigmond; a keszthelyre: Bogay Máté; az alsólendvai, perlaki és osáktornyaira: Ziegler Kálmán; a letenyre: Vizlendvay Sándor.

Erdei kihágási II-od foku bíróságba: Barcza László és Bosnyák Géza rendes, gróf Batthyány József, Deák Mihály és Eitner Zsigmond póttagok; jegyző dr. Huszár Pál.

A törvényhatósági pótadók egyenkénti kivétele tárgyában beérkező felszólamlások elintézésére hivatott küldöttség tagjai: Barcza László, Bogay Máté, Bosnyák Géza és Eitner Zsigmond; jegyző dr. Huszár Pál.

Munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1890. II. t. c. 72 §-ában felsorolt ügyek II foku elbírálására kiküldött bizottságba: rendes tagok: Barcza László és Bosnyák Géza; póttagok: Bogay Máté, gróf Batthyány József, Deák Mihály és Eitner Zsigmond.

Az erdőrendészeti albizottságba: elnök: alispán, h. elnök: a vm. főjegyzője, tagjai: Bosnyák Géza, Deák Mihály és Vizlendvay Sándor, jegyző: Bódy Zoltán.

A közig. bizottság fegyelmi választmányába a választott tagok közül Barcza László, Koller István rendes, Vizlendvay Sándor póttag, kormány közegek közül: Odor Géza és dr. Ruzsicska Kálmán rendes, dr. Buchberger József póttag, jegyző dr. Huszár Pál.

Ebéd a főispánnál. Gróf Batthyány Pál főispán úr önéltósága a közigazgatási bizottsági ülés alkalmával feyves ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: gróf Batthyány József, Bogay Máté, Koller István, Ziegler Kálmán, Bosnyák Géza, Vizlendvay Sándor közigazgatási bizottsági tagok; Árvay Lajos alispán, Legáth Kálmán zalaegerszegi apátplébános, dr. Degré Miklós kir. törvényszéki elnök, Czukelter Lajos várm. főjegyző, Odor Géza királyi tanácsos pénzügyigazgató, dr. Háy István t. főorvos, Thassy Kristóf m. t. főügyész, Trstyánszky Ödön árvaszéki elnök, Fischer

Imre kir. ügyész, dr. Thassy Gábor tb. főorvos, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, Megyesi Lajos főgimn. igazgató, Kászonyi Mihály polg. leányiskolai igazgató, dr. Jámor Márton városi ügyész, gróf Batthyány Tamás huszárfőhadnagy, Bogay Elemér főispáni titkár, a vármegyei aljegyzői kar, több vármegyei tisztviselő s a fiatalságnak néhány tagja.

Rákóczi-ünnep. A »Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör« január 26-án tartja meg Rákóczi Ferenc emlékeztető rendezendő tánmulatsággal egybekötött nagyszabású hangversenyt, melynek alább közölt műsorát véglegesen szerdán állapították meg. A részleket külön meghívókon teszi közzé a kör rendezősége. 1. Ima a Hadurhoz. Kerner Józseftől. Bariton — unisono. A kör zenekarának kísérete mellett előadják: dr. Briglevics Károly, Bubics Tivadar, Czobor Mátyás, ifj. Czukelter Lajos és dr. Udvardy Imre urak. 2. Elaöki megnyitó. Tartja dr. Ruzsicska Kálmán ur. 3. Zrinyi Ilona nikodémiai lakomája. Melodráma. Irta Vér Pál. Zeneje Vendéghegyi Gézá-tól. A kör zenekarának kísérete mellett szavalja ifj. Czukelter Lajos ur. 4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Hajós Ignác ur. 5. Rákóczi stafétája. Kuruc románc. Kerner Jenőtől. A kör zenekarának kísérete mellett énekl. dr. Briglevics Károly ur. 6. Rákóczi nyitány. Szigligeti Ede »II Rákóczi Ferenc« színművéhez, írta Kéler Béla. Előadja a kör zenekara, 7. Záróbeszéd. Tartja dr. Csák Károly ur.

Délutáni ülések. Zalaegerszeg város régi ügyrendtartása a közgyűlések határidejét délelőtt 10—12 óra közöttre határozta meg. A képviselőtestületi közgyűléseket tényleg mindig ebben az időközben, esetleg ha a tárgysorozatba fölvetett ügyek elintézhettek nem voltak, még ugyanazon napnak délutánján tartották meg. Előfordult az az eset is, hogy a közgyűlés a tárgyak folytatóságos tárgyalását a következő napra, ekkor is d. e. 10 órára halasztotta. A közgyűléseknek délelőtt való megtartása sok esetben akadályokba ütközött, a mennyiben a tagok hivatásuknál fogva más irányban lévén elfoglalva, a tanácskozás nem jelenhettek meg és abban részt nem vehettek, pedig gyakran a közérdek szempontjából ez hátránnyal járt. Most a képviselőtestület ezen olyképpen változtatott, hogy a közgyűlések határidejét délután 4—8 órákban állapította meg; mely határozat jogerejűvé vált és legutóbb folyó hó 7-én már ebben az időben tartották is meg a közgyűlést a városházán.

A mi muzeumunk. Az mondják, hogy valamely ország általános műveltségi viszonyaira következtetést lehet vonni abból: mennyi a nyilvános gyűjtemény, képtár, muzeum.

Ha ez igaz, akkor mi ugyancsak hátrányban vagyunk a nyugati népekkel szemben. A művelt külföldön alig van olyan fészék, amely város névre tart számot, ahol valamiféle nyilvános gyűjtemény ne lenne. Összegyűjtik a múlt emlékeit, a néprajzi érdekességeket, könyveket, az egyes vidékekre jellemző dolgokat a népviselettől a szerszámokig, a társasjátékoktól a népdalokig. És ezekből az apróságokból összeállítják, a föld aól kiássák, régi házak padlásairól, elfedett zugaiból összeszedik a múltat és szolgálják vele a jövőt.

Magyarországon a gyűjtőket amolyan féltés emberekként tartották, akik összeszedik a sima követ, a régi réz üstöt, esempe oseréplábot, használt pipát, moecosk dohányzacskót, karikást, haszontalan rézpenzt, kitömik a madarakat, megszárogatják itatós papir között az utaszi gyomot és ki tudja még hányféle badarságot hordanak össze.

Nálunk a gyűjtő szenvedély csak a régi irásokig terjedt. Apáink azokat is csak azért rakták bele a nagy ládába, mert nem tudták: mikor lesz rájuk szükség valami zálog pörben, vagy atyafiságos összeköttetés bizonyítása körül.

Zalavármegye egész területe, majdnem minden uri háza tele van érdekességekkel, amelyeket talán két évtizeddel ezelőtt kezdtek gyűjteni Keszthelyen és Sümegen. Keszthelyen azután néhány lelkes férfiú áldozatkészségéből megalakult a Balatoni Muzeum, Sümegen pedig Darnay Kálmán nagy fáradsággal, szorgalommal és áldozatokkal összegyűjtött tárgyaiból alapított muzeumot, amelyet a közönség számára is hozzáférhetővé tett.

A Balatoni Muzeum most már köztintzvényvé vált. Nemzeti kincs az ma már, de különösen a miénk, Zalavármegyéé. Keszthelyen keletkezett,

ugyszólván — irodalmi és művészeti rostákká változnának át.

E szerepet azonban csak úgy tölthetik be, ha a nemzeti kulturának számottevő emporiumai lesznek.

A küzdőterek megsokszorozását jelentené ez az állapot és orvoslását az eddig fennálló lajoknak.

Amily nagy érdekünk volt azelőtt, hogy egy központunk legyen, épp oly kívánatos ma az, hogy minden egyes nagyobb vidéki város kulturális gócponttá alakíttatván át, belevonassék a létkető, az egészséges irodalmi és művészeti életbe.

Az »Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség« régi törekvése ennek a nagy decentralizációnak a keresztülvitele. Már alakulásának magvát is jórészt ez a gondolat képezte, melynek szükségessége volt mindenkinek be kell látni, aki a magyar irodalom és művészi élet legutóbbi fejlődésének korszakán keresztül pillant.

A legteljesebb elismeréssel kell fogadnunk — saját jól fel fogott érdekünk szerint is — a Szövetség törekvését s annak a kultur krajeár formájában megnyilvánuló első, nagy horderejű gyakorlati jelét.

A Szövetség a vidéki színházi igazgatók legnagyobb részével megállapodott arra nézve, hogy az 1 K 20 filléren felüli jegyek ára 2—2 fillérral felemeltessék.

Az így befolyó összegből viszont a Szövetség nagyobb összeget tűz ki magyar tárgyú s a vidéki színházak számára irandó darabokra, egy-egy vidéki színházi rendező és író, hirlapíró utazására és egyéb irodalmi, művészeti törekvések támogatására. Mindezen pályadíjak felett egy külön bizottság határoz, amely a Szövetség 10 kiváló tagjából, a mozgalomhoz csatlakozott színügyi választmányok s színigazgatók képviselőiből, valamint a V. H. O. Sz. és a Vidéki Hirlapírók Szakszervezetének bejelentett küldötteiből áll.

A terv igen érdekes s megvalósulása a vidéki városok kulturális életében fontos fordulópontot jelent. Elfogadása annál inkább kívánatos, mert a meg sem érhető áldozattal nagy nemzeti ügyet támogat közönségünk: a magyar kulturális élet emelését, a tisztult izlés diadalát.

Inzultált hirlapíró.

Felháborító jelenet játszódott le a múlt vasárnap délután a zalaegerszegi kereskedelmi és társaskörben, ahol épen arra készülődtek a nagy számban összegyűlt tagok, hogy a kör új elnökét innepélyesen fogadják. Ott volt Borbély György főgimnáziumi tanár, a »Magyar Paizs« című lap társunk megalapítója is, aki gyanútlanul beszélgetett néhány urral. Egyszerre felugrik egy kártyasztal mellől Komlós M. Miksa zalaegerszegi kereskedő és hatalmas ökölcsapást mér Borbély György jobb szemére. Az inzultált hirlapíró a meglepetéstől és fájdalomtól majdnem eszméletlenné vált; se nem védekezhetett, se meg nem torolhatta a durva támadást. Komlós M. Miksát egy pillanat alatt eltávolították a teremből. Komlós M. Miksának erre a menthetetlen és intelligens emberhez nem méltó fellépésére az adott okot, hogy a »Magyar Paizs« felemlítette, miszerint Komlós M. Miksa egy nagykanizsai céggel német levelezést folytat és Komlós Paula urnő német címkével ellátott leveleket kap. Komlós M. Miksa úgy fogta fel a dolgot, hogy ezzel a »Magyar Paizs« nejté pellengérré állította s úgy szerzett magának elégtételt, hogy minden uri gondolkodású ember méltán elítéli.

A »Magyar Paizs« a magyarosítás és iparpartolás kérdésében radikális újság. Elismerésre méltó bátorság és hazafias cél vezet és irányítja. A radikális irányok bizony sokszor kelemenien igazságokat mondanak és itt ott az elevenben vágnak. Sőt néha tulzába esnek. Mindesetre egyéni jog annak az elbírálása: ki mit tart tulzásnak és sértésnek. De igazságot és elégtételt ököl nem szerzhet olyan ember, aki a művelt társadalom belül akar élni.

A sajtószabadságot ököl korlátozni szintén nem lehet. Van erre törvény és konvencionális társadalmi szokás.

Ha Komlós M. Miksa ur az inveterált társadalmi szokásnak megfelelő formákban keresett volna elégtételt azért, mert véleménye szerint a »Magyar Paizs« egy urhölgyet megsértett, bizonyosan azt a választ kapta volna, hogy a »Magyar Paizs«-nak esze ágában sem volt a személyes

sértegetés, a címzett urhölgy nevét egy cég címének vélte és kétségtelenül sietett volna a félreértést kimagyarázni. Komlós M. Miksa azonban a magyarizátnak ököl vágott elébe.

Borbély György természetesen lovagias uton kért elégtételt Komlós M. Miksától, de ez a lovagias elégtételt megtagadta. A inzultált újságírónak elégtételt ad tehát a társadalom. Barátai, akiknek száma százakra rug, aláírásukkal ellátott albumot adnak neki, melyben biztosítják nagyra-becsülésükről és ragaszkodásukról; kedden este pedig társas vacsorát rendeznek a tiszteletére.

Ez az inzultus Borbély Györgynek sem egyéni sem újságírói reputációját nem érinti, ellenben visszaesik a magáról megfélekedett férfira.

Komlós M. Miksa ur egy nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyet kötelességszerűleg a nyíltérben leközlünk. Felesleges talán megjegyeznünk, hogy a nyilatkozat Komlós M. Miksa ur egyéni véleménye s annak a mi hirlapírói véleményünk-höz semmi köze. Közlük, mert az elfogultság vádját nem akartuk magunkra venni. De kötelességünk megjegyezni hogy a »Magyar Paizs« közleményéből azt, hogy egy urhölgyet legazemberezt volna, a roszakarat sem tudja kiolvasni.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága január hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyát az érdekelt községeknek a Balatonparti vasútra megszavazott hozzájárulásaira vonatkozó határozatok jóváhagyása képezi.

A közigazgatási bizottság albizottságai A közigazgatási bizottság albizottságai a múlt héten tartott ülésen alakították meg. Az egyes bizottsági tagsági helyekre a közig. bizottság következő tagjai választották meg, illetve nevezettek ki:

A zalaegerszegi kir. törvényszék székhelyén alakított felügyelő bizottságba: Deák Mihály és Bosnyák Géza.

A gyámügyi fellebbviteli küldöttségbe: Barcza László és Bogyay Máté rendestagok, Eitner Zsigmond és Bosnyák Géza póttagok.

Börtön illetve fogház vizsgáló küldöttségek a zalaegerszegi és nagykanizsai kir. törvényszéki fogházaknál: Bosnyák Géza, gróf Batthyány József, Eitner Zsigmond, Odor Géza, és dr. Hány István; a tapolezai és balatonfüredi kir. járás-bírói fogházakra gróf Batthyány József; a sümegire: Eitner Zsigmond; a keszthelyire: Bogyay Máté; az alsólendvai, perlaki és osáktornyaira: Ziegler Kálmán; a letenyeire: Vizlendvay Sándor.

Erdei kihágási II-od fokú bíróságba: Barcza László és Bosnyák Géza rendes, gróf Batthyány József, Deák Mihály és Eitner Zsigmond póttagok; jegyző dr. Huszár Pál.

A törvényhatósági pótadók egyenkénti kivételése tárgyában beérkező felszólamlások elintézésére hivatott küldöttség tagjai: Barcza László, Bogyay Máté, Bosnyák Géza és Eitner Zsigmond; jegyző dr. Huszár Pál.

Munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1890. II. t. o. 72 §-ában felsorolt ügyek II fokú elbírálására kiküldött bizottságba: rendes tagok: Barcza László és Bosnyák Géza; póttagok: Bogyay Máté, gróf Batthyány József, Deák Mihály és Eitner Zsigmond.

Az erdőrendészeti albizottságba: elnök: alispán, h. elnök: a vm. főjegyzője, tagjai: Bosnyák Géza, Deák Mihály és Vizlendvay Sándor, jegyző: Bódy Zoltán.

A közig. bizottság fegyelmi választmányába a választott tagok közül Barcza László, Koller István rendes, Vizlendvay Sándor póttag, kormány közegek közül: Odor Géza és dr. Ruzsicska Kálmán rendes, dr. Buchberger József póttag, jegyző dr. Huszár Pál.

Ebéd a főispánnál. Gróf Batthyány Pál főispán úr önéltésége a közigazgatási bizottsági ülés alkalmával fenyves ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: gróf Batthyány József, Bogyay Máté, Koller István, Ziegler Kálmán, Bosnyák Géza, Vizlendvay Sándor közigazgatási bizottsági tagok; Árvay Lajos alispán, Legáth Kálmán zalaegerszegi apátplébános, dr. Degré Miklós kir. törvényszéki elnök, Czukelter Lajos várm. főjegyző, Odor Géza királyi tanácsos pénzügyigazgató, dr. Hány István t. főorvos, Thassy Kristóf m. t. főügyész, Trstyánszky Ödön árvaszéki elnök, Fischer

Imre kir. ügyész, dr. Thassy Gábor tb. főorvos, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, Megyesi Lajos főgimn. igazgató, Kászonyi Mihály polg. leányiskolai igazgató, dr. Jámor Márton városi ügyész, gróf Batthyány Tamás huszárfőhadnagy, Bogyay Elemér főispáni titkár, a vármegyei aljegyzői kar, több vármegyei tisztviselő s a fiatalságnak néhány tagja.

Rákóczi-ünnep. A »Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör« január 26-án tartja meg Rákóczi Ferenc emlékeztető rendezendő ténemulatsággal egybekötött nagyszabású hangversenyét, melynek alább közölt műsorát véglegesen szerdán állapították meg. A részleket külön meghívókon teszi közzé a kör rendezősége. 1. Ima a Hadurhoz. Kerner Józseftől. Bariton — unisono. A kör zenekarának kísérete mellett előadják: dr. Briglevics Károly, Bubics Tivadar, Czobor Mátyás, ifj. Czukelter Lajos és dr. Udvardy Imre urak. 2. Előki megnyitó. Tartja dr. Ruzsicska Kálmán ur. 3. Zrínyi Ilona nikodémiai lakomája. Melődráma. Irta Vér Pál. Zenéje Vendéghegyi Géza-tól. A kör zenekarának kísérete mellett szavalja ifj. Czukelter Lajos ur. 4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Hajós Ignác ur. 5. Rákóczi stafétája. Kuruc románc. Kerner Jenőtől. A kör zenekarának kísérete mellett énekl dr. Briglevics Károly ur. 6. Rákóczi nyitány. Szigligeti Ede »II Rákóczi Ferenc« színművéhez, írta Kéler Béla. Előadja a kör zenekara, 7. Záróbeszéd. Tartja dr. Csák Károly ur.

Délutáni ülések. Zalaegerszeg város régi ügyrendtartása a közgyűlések határidejét délelőtt 10—12 óra közöttre határozta meg. A képviselőtestületi közgyűléseket tényleg mindig ebben az időközben, esetleg ha a tárgysorozatba fölvetett ügyek elintézhettek nem voltak, még ugyanazon napnak délutánján tartották meg. Előfordult az az eset is, hogy a közgyűlés a tárgyak folytatógos tárgyalását a következő napra, ekkor is d. e. 10 órára halasztotta. A közgyűléseknek délelőtt való megtartása sok esetben akadályokba ütközött, a mennyiben a tagok hivatásuknál fogva más irányban lévén elfoglalva, a tanácskozás nem jelenhettek meg és abban részt nem vehettek, pedig gyakran a közérdek szempontjából ez hátránnyal járt. Most a képviselőtestület ezen olyképpen változtatott, hogy a közgyűlések határidejét délután 4—8 órában állapította meg; mely határozat jogerejűvé vált és legutóbb folyó hó 7-én már ebben az időben tartották is meg a közgyűlést a városházán.

A mi múzeumunk. Az mondják, hogy valamely ország általános műveltségi viszonyaira következtetést lehet vonni abból: mennyi a nyilvános gyűjtemény, képtár, múzeum.

Ha ez igaz, akkor mi ugyancsak hátrányban vagyunk a nyugati népekkel szemben. A művelt külföldön alig van olyan fészék, amely város névre tart számot, ahol valamiféle nyilvános gyűjtemény ne lenne. Összegyűjtik a múlt emlékeit, a néprajzi érdekességeket, könyveket, az egyes vidékekre jellemző dolgokat a népviselet-től a szerszámokig, a társasjátékoktól a népdalokig. És ezekből az apróságokból összeállítják, a föld alól kiássák, régi házak padlásairól, elfedett zugaiból összeszedik a múltat és szolgálják vele a jövőt.

Magyarországon a gyűjtőket amolyan félnótás embereknek tartották, akik összeszedik a sima követ, a régi réz üstöt, csempé eszerplábot, használt pipát, mocskos dohányzacskót, karikást, haszontalan rézpénzt, kitömik a madarakat, megszárogatják itatós papir között az utszéli gyomot és ki tudja még hányféle badarságot hordanak össze.

Nálunk a gyűjtő szenvedély csak a régi írásközig terjedt. Apánk azokat is csak azért rakták bele a nagy ládába, mert nem tudták: mikor lesz rájuk szükség valami zálog pörben, vagy alyafiságos összeköttes bizonyítása körül.

Zalavármegye egész területe, majdnem minden uri háza tele van érdekességekkel, amelyeket talán két évtizeddel ezelőtt kezdtek gyűjteni Keszthelyen és Sümegen. Keszthelyen azután néhány lelkes férfiú áldozatkészségéből megalakult a Balatoni Múzeum, Sümegen pedig Darnay Kálmán nagy fáradsággal, szorgalommal és áldozatokkal összegyűjtött tárgyaiból alapított múzeumot, amelyet a közönség számára is hozzáférhetővé tett.

A Balatoni Múzeum most már közintézményé vált. Nemzeti kincs az ma már, de különösen a miénk, Zalavármegyéé. Keszthelyen keletkezett,

Zalavármegye fiai vetették meg alapját s azok lelkesedése, szorgalma hordja össze ma is a Balatonvidék régiséget, néprajzi tárgyait, halait, madarait stb. stb.

A Balatoni Múzeum Egyesületnek a múlt héten tartott közgyűlésén az elnöki jelentés teljes önértékeléssel számoltatott be a múzeum fejlődéséről. A régiségtár a folytonos ásatások eredményeivel bővül; a természetrajzi osztályban a balatoni madárvilág szebbnél szebb példányai nagy szekrényeket töltenek meg; a néprajzi osztály berendezése serényen folyik. Dr. Lovassy Sándor gazd. akad. tanár, az egyesület elnöke összegyűjtötte a Balatonvidék összes kőzet fajait.

Az állam 24.000 koronát adott a múzeumnak telekvételre s néhány év múlva díszes, új palotában lesznek elhelyezve a páratlan szép gyűjtemények. A Balatoni Múzeum iránt a szakkörök élén érdeklődnek. A múlt évben dr. Wosinszky Mór, dr. Horváth Géza, dr. Fejérváry László, dr. Semayer Vilbald muzeumi felügyelők látogattak el Keszthelyre.

Sajnos, a vármegye nagyközönsége még mindig nem méltányolja úgy a múzeumot, a mint ez a szép intézmény megérdemelné. A tagok száma — kétkoronás évi tagdíjak mellett — hatodfélszáz. A társadalom ajándékozással, gyűjtéssel sem siet támogatni a múzeumot. Rengeg múzeumba való kincs, a letűnt századok maradványai kallódnak el ahelyett, hogy a múzeumok őrzésére bizatnának.

Ha valakinek elhelyezésre alkalmas tárgya van, küldje a Balatoni Múzeumba. Ne feledjük el, hogy ez a múzeum első sorban a mi vármegyénk kincse s valaha egyik büszkesége lesz.

A Magyar Védő Egyesület. Szervezkedtünk a magyar ipar védelmére országsszerte. Szervezkedtünk Zalában is. Az egyesületnek több főkeje van, amelyek közül azonban csak egyetlen egy fejt ki intenzívebb tevékenységet: a sümegi. Legutóbb elhatározták, hogy egyes községekben az egyesület népgyűlést rendez; felkéri a kereskedőket a kirakati védő tábla felfüggesztésére; — az osztrák cikkek bojkottálására a közönséget falragaszokban hívja fel; — felír a vármegyéhez, hogy a közigazgatási hatóságokat a magyar ipar védelmére kötelezze. A nyár folyamán munkakiállítást rendez. Ennek a nagy aranyu akciónak nem maradhat el az eredménye.

Uj jegyzőségek a vármegyében. Vármegyénk területén következő tizenegy új jegyzőség szervezését és felállítását rendelte el a magyar királyi belügyminiszterium s pedig Alsódörgicsén — tapolezai járás, Bratonez, — alsólendvai járás, Borsfa — letenyi járás, Gutorföld — novai járás, Kisgömb — zalaszentgróti járás, Nagyalu — esáktornyai járás, Rosznek — alsólendvai járás, Szentandrás — keszthelyi járás, Zalavár — keszthelyi járás s Zarkaháza alsólendvai járás. A körjegyzői állások betöltésére még e hónap folyamán pályázatot hirdetnek és azokat be is töltik. Ezzel az intézkedéssel sok olyan község adminisztrációján segít a kormány, a melyek exponált fekvésüknél fogva az eddig körjegyzőség székhelyével nehezen közlekedhettek.

Szabad liceum. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör legközelebbi szabad liceumi előadása jövő vasárnap — január 20-án — délután 5 órakor lesz a főgimnáziumban. Előadást tart: dr. Halász Miksa úr a Röntgen sugarakról s azok alkalmazásáról az orvosi gyakorlatban. — A közönség figyelmét különösen felhívjuk erre a liceumi előadásra, amely a tudomány egyik legérdekesebb vívmányával s annak nagy fontosságával foglalkozik. Dr. Halász Miksa úr szép illusztrációkat szerzett be, amelyek a Röntgen sugarak gyakorlati alkalmazását tüntetik fel.

Működvelő előadás. A karácsonyfa egyesület február 9-én tartandó működvelői előadásának próbái serényen folynak. Színré kerülnék »A beteg« és »Az elefánt« című egyfelvonásos vígjátékok. Az előadásban fellépnek: Hány Clarisse, Szizethy Margit, Grész Elza, Grész Ilonka, Hagymásy Margit urleányok: dr. Thassy Gábor, Kosztrabszky Ferenc, dr. Németh Bálint, Haerter Ádám és

Onody Zoltán urak. A darabokat Balaton Sándor ur tanítja be.

A vármegyei árvaszék hátralékai. A közigazgatási bizottság január havi ülésén Tretyánszky Ödön árvaszéki elnök jelentette, hogy az árvaszéknel 1906 év végén 677 elintézetlen ügydarab maradt, ami 3—4 napi beérkezésnek felel meg. 1905 év végén a hátralék 1105 drb. volt, beérkezett 1906 évben 51.518 drb., elintéztetett 51.946 drb. — Az árvaszék tehát egy évtizedig tartó munka után végre számot tevő hátralék nélkül működik. 1896 év végén 17523 drb. volt a hátralék. A törvényhatósági bizottság december havi közgyűlésén elismerését fejezte ki az árvaszék elnökének, valamint az összes tisztviselőinek.

A polgármester helyettesítése. Zalaegerszeg város polgármestere ellen a képviselőtestület fegyelmi vizsgálatot rendelt el, s egyszersmind felfüggesztette állásától. Várhidy Lajos polgármester a határozatokat megfellebbezte s fegyelmi ügye már jó ideje függőben van és valószínűnek látszik, hogy annak lefolytatása még sokáig fog tartani. Zalavármegye alispánja tehát elrendelte, hogy az ideiglenesen megüresedett polgármesteri szék helyettesítés útján betöltessék, mert a város — közigazgatási érdekeinek veszélyeztetése nélkül — vezető nélkül nem maradhat s a munkával egyébként is túlterhelt tisztviselők a város ügyeit ellátni alig tudják. A képviselőtestület a tárgyban a múlt héten tartott gyűlést. A városatyák egyhangú nézete az volt, hogy a polgármesteri széknek pályázat útján való ideiglenes betöltése nem lesz keresztülvihető, mert a bizonytalan ideig tartó polgármesterségre ezen fontos állás betöltésére alkalmas egyén nem fog pályázni. Ezért a képviselőtestület küldöttség által azzal a kérelemmel fordul az alispánhoz, hogy a vármegyei tisztviselők közül delegáljon valakit, akivel a képviselőtestület a polgármesteri széket ideiglenesen helyettesítés útján betölthesse.

Farsang. Az idei farsang ugyancsak rövid. Karnevál ur 6 fensége uralma tudvalevőleg folyó hó 6-án, vizkereszt napján kezdődött és tart hushagyó keddig, ami össze-vissza 37 egész nap. Kevés azoknak, akik mulatni vágyanak. Azért siessen aranyifjúságon a téli mulatságok rendezésével, nehogy kifogyjon a farsangból. De siessenek azok is, akik Hymen berkeibe igyekeznek, nehogy lekéssenek. Hushagyó kedd az idén február 12-ére esik.

Adomány. Könygmayer János ur (Neszelej) a zalaegerszegi karácsonyfa egyesületnek 10 K-t adományozott, amelyért köszönetet mond az egyesület vezetősége.

A zalaszentgróti jótékony nőegylet 25 éves fennállásának alkalmával tartott katonbálon felülfizettek: Perényi Antal 18 K 70 f, báró Guttmann László 10 K, Botfy Péter 8 K 40 f, Ferenczy Győző, Kublin János 7—7 K, Farkas Anna, Baronyi Ede, Morgenstern Henrik 5—5 K, Brenner Ernő, Neumann Mór, Steiner Dávid, Varga Károly, Berényi Jenő, Paál Viktor 4—4 K, Nagy Sándor, Misner Dávid, Mittermajer József, özv. Berger Jánosné, Ross Matild, Fleiner Vilmos, Kozáry Károly, Krenn Radó 3—3 K, dr. Misner Antal 2.40 K, Fülöp Zsigmond, Lakics Gizella, Hirtenstein Adolf, Viasz József, Nagy Lajos, Reischl Gyuláné, Morgenstern Dávidné, Politzer Mór, Németh Zsigmond 2—2 K, dr. Erdős Adolf, Mehr Mór 1.40—1.40 K, Zahorán Pál, Heffler Ferenc, Práser János, Németh Emil, Hoffmann Pál, Halek Rezső, Müller Miksáné, Gócsa Károly, Bauer Rezső, Weisz Lajos, Raum János, Morgenstern Ignác, Mosonyi Henrik 1—1 K, dr. Kassay Győző, Eichenvald József, Szücs Imre, Hochmuth Pál, Palánky Anna, Tóth Károly, Baán Ignác, Kreika Ferenc 40—40 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ezen uton is a jótékony nőegylet legmélyebb köszönetét.

Röpülő tótok. — A felvidék tótjainak régi privilégiumuk van arra, hogy győles áruikkal házallassanak és vásárolhassanak. Ezt a privilégiumot, amely azt célozta, hogy a mostoha

természeti viszonyokkal küzdő tótságnak a kenyérkeresetét megkönnyítse, élelmes vállalkozók úgy használták ki, hogy több tóttal házalási engedélyt szereztek, ezeknek áruhitelt nyitottak s a vásároló tót kizsárolt alvállalkozó lett. A röpülő tótok ezután hordták vásárról vásárra az osztrák és cseh textilipar legsilányabb gyártmányait; megkárosították a vevőt is, a helyi kereskedelmet is. — A legutolsó zalaegerszegi országos vásáron egy vég vásznat adott el egy tót. Égre földre esküdözött, hogy házilag készült belföldi áru. Később megtalálták rajta a cseh gyár cím-kéjét. Így károsítanak bennünket még azok is, akiknek privilégiumokat osztogat a magyar állam.

Költöző cselédek. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület egyik közgyűlésén a cseléd-törvény revíziójával kapcsolatban szóba került a cselédváltozás időszenek szabályozása is. Az egyesület az eddigi gyakorlat fenntartása, vagyis a Szentgyörgynapi költözőkódex mellett döntött, mert ez felel meg legjobban a cseléd és a gazda érdekeinek. Hogy ez mennyire igaz és humánus, bebizonyították azok a szekerek, amelyek ujesztendő után való napokban Zalaegerszegen keresztül vonultak. Vasvármegyéből jött erre néhány költöző cseléd. Abban az időben, amikor a jóra való kúvaszt is beeresztik a kályhasarokba, butorokkal megrakott szekereken apró gyermekek dideregtek, mint félig megfagyott verebek. Kínlódott az ember, a szekeret vontató barom, a szekér után költött tehén, amelyre dunyháját borította a szegény cseléd-asszony. Nem helyesebb és humánusabb-e a zalavármegyei gazdák álláspontja, akik nem akarnak annyira modernizálni, hogy a naptári év szerint vezessék a könyveiket, de a régi hagyományok fentartásával nem kergetik télviz idején keserves utra a cselédeiket?

Szaporítják a váltópénzt. Régióta észleljük, hogy a váltópénzben nagy a hiánya. A közönség gyakran megszorul aprópénz dolgában, a mi a közforgalomra nézve határozottan káros hatással van. Amint értesülünk, a legközelebb összeülő parlament elé törvényjavaslatot terjesztenek, a mely szerint husz millió husz és egy filléres nikkal véresére és forgalomba való hozatalára kérnek majd felhatalmazást. A 20 millióból Ausztriában 14, Magyarországon 6 milliót veretnek.

Uj csillag. Mult vasárnap egy fiatal német csillagvizsgáló egy új csillagot fedezett fel, mely az eddig hozzánk legközelebb valónak ismert Marsnál felényivel még közelebb van a földhöz. Most a műveit világ valamennyi csillagvizsgálója feszült figyelemmel vizsgálja az égboltozat ragyogó kisebb-nagyobb csillagait, hogy újabb felfedezésekkel közelebb hozzák azokat földünkhöz. E tekintetben nekünk laikusoknak még jobb dolgunk van, mert mi a csillagokat csak a szerint vizsgáljuk, a mint 1, 2, 3 vagy 4 csillagos Esterházy cocnacot óhajtuak inni, sőt különös, épen megfordítva: nem mi hozzuk a csillagokat, hanem a csillagok hoznak minket közelebb a földhöz, minél komolyabb tanulmány tárgyává tesszük azokat.

A hernyók. A földművelésügyi miniszter idejekorán felhívja a gazdák figyelmét a hernyók irtására. Tavaly rengeteg mennyiségű hernyó pusztította a fákat s ahol kellő gondnal nem védekeztek, az idén is tele vannak a gyümölcsösök hernyófészkekkel. A férgek pusztítása körül talán sehol sem követnek el több mulasztást, mint nálunk, pedig a szőlőbirtokosok legnagyobb része uri ember. A példaadás sokat használna s ezért figyelmébe ajánljuk a hatóságoknak a földművelési miniszter rendeletét, amely a mulasztások szigorú megtorlását követeli.

Mindennek az idő a legalaposabb próbája. Különösen áll ez a gyógyszerre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a »Scott-féle Emulsió« 30 évnél hosszabb próbát állt ki, úgy tényleges jóságáról bizony meg lehetünk győződve. A »Scott féle Emulsió« főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél

A sós-kuti „PAULA” forrás természetes hazai ásványviz. Páratlan borviz. Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Legolcsóbb ásványviz.

Kapható minden kereskedésben. — Zalaegerszeg és vidékére egyedüli főelárusító Komlós M. Miksa cég Zalaegerszeg

könnyen emészthető formában nyújtja. A »Scott féle Emulsió« minden gyógyszerárban rak táron van.

Allamjegyek beváltása. Ennek az évnél a folyamán érvényüket veszítik a régi ötforintos és ötvenforintos államjegyek. A kinek még van ilyen fajta bankójuk, azokat figyelmeztetjük, hogy folyó évi augusztus 31-ig váltsák be az osztrák magyar banknál, vagy beváltás végett mutassák be valamely takarékpénztárnál, mert különben elvesztik a pénzüket. Ezeket az államjegyeket 1907 szeptember elseje után még kényeztetés útján sem lehet többé sehol beváltani. Megemlítjük, hogy a legutóbbi kimutatás szerint november végével még 3,292.250 forintnyi ilyen államjegy volt beváltatlanul; nem lehetetlen tehát, hogy vidékünkön is rejtőzzenek ilyeneket holmi hosszúsáru harisnyákban. Ezen alkalommal megjegyezzük még, hogy a forgalomban lévő 10, 100 és 1000 forintos forint értékű bankjegyek is becserelehetők, még pedig a 10 forintosok 1909. aug. 31-ig, a 100 forintosok 1910 okt. 31-ig s a 1000 forintosok 1910 dec. 31-ig. Ezen az időn túl a bank egyáltalán nem váltja be a forint értékű bankjegyeket.

Itt a hideg tél és vele a hurutok ideje, melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chonikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek aban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvidéket felkeressék, használjanak »Sirolin-Roche«-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesbit a köpetet, szárítja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valóságos mentőszér. Kapható a gyógyszerárakban.

Országos borvásár. A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ március 23—25-ig tartja a legközelebbi országos borvásárt Pozsonyban. A borvásárra jelentkezni lehet február 20-ig. Az érdekelt nevezett egyesület igazgatóságához (Budapest, IX. Üllői-ut 25) fordulhatnak.

Eladó állatok. A keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiánál a következő állatok eladók s pedig 3 drb. öreg 8—12 év közötti bonyhádi s simmenthali keresztezésből származott selejtezett tehén, kikialtási ára 200 korona. 4 drb. kissejtezett növendék állat 100 kor. 1 drb. 3 éves herélt csikó 400 korona. 2 drb. öreg mustra jármos ökrök 300 korona. Ezenkívül eladó még 50 q buza hl. sulya 79 kgr. 14.60—15 korona.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott-féle Emulsió előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszforosavas és nátrium bioszulfid részűkre. Ezen kizárólag elsőosztályú anyagok műszaki gyakorlatosságot és szinte kiméretlen tisztaságot magában foglaló sajátos Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívül hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngesség összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsió mindenesetre felülmúlhatatlan erősítő szer.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a »bátán nagy csukahalat vivő halász« védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL „Városi gyógyszerár“
Budapest, IV., Váci-utca 34-50.
Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Szociális rovat.

Szervezkednek a szociálisták. A nemzetközi és újraszervezett szociálisták egy program alatt állanak. Mindkét párt piszkolja a mai társadalmi rendet és ígéri, hogy az ő társadalmukban szeretet és béke lesz. Hogy milyen lesz az a szeretet, arról fogalmat alkothatunk magunknak, ha figyelemmel kísérjük a két tábor barátságát. Lapjaikban, gyűléseiken egyebet sem tesznek, mint

rágalmazzák, ósárolják egymást. Sőt Szilveszter éjszaka idején betörték a nemzetköziek az újraszervező szociálisták egy külvárosi korosmában tartott lakomájára és olyan véres verekedést rendeztek, hogy néhány elbolondított munkás zuzott fejfel a kórházba, a másik része a börtönbe került.

Ugyancsak röpiratot adott ki a nemzetközi párt, melyben hamisítással, csalással vádolja Mezőfiéket. Mezőfi viszonzásul ezt terjeszti róluk:

Osztják a földet. A Csizmadia Sándor vezérlete alatt álló jakabokány földműves szövetség egyre jobban ráveti magát a föld népére. Minden fogást, minden csalafintaságot felhasználnak a mindenre kapható jakabok, csak hogy a népet elbolondíthassák. És akárki akármit mond, a jakabok napról napra találják ki egy új hazugságot, mivel félrevezethetnek a népet. Ebben az egyben mesterek. Naponként egy mázsás hazugság, az a szerepük a jakaboknak. Csizmadiaék például most megint azt fundálták, hogy júniusban nagy aratási sztrájkot rendeznek, esendőrgolyóval, puskaszorronnyal. Ők persze majd csak hátulról kiabálnak, hogy „Előre!“ Az aratási sztrájk után megkezdik a föld felosztását. Egyes helyeken már a térképet is elkészítették. Akik nagyon huzódoznak, akik még a ménkü nagy térkép kitergetése után sem akarják sehogy sem elhinni, hogy a földosztásból lesz valami, hát az olyant igen előzékenyen választani engedik. Megkérdezik tőle, mi tetszik: szántó-e vagy szőlő. Kikanyarítanak neki egy jó darabot. Nagyobb hitelesség okáért még a nevét is oda firkantják, pecsétet ütve rája. Hát így dolgoznak a jakabok. Ilyen lelkiismeretlen módon csapják be a munkásokat. De hát mindennek dacára alig sikerül nekik itt-ott egy csoportot megalakítani. A mi híveinket nem tudják elbolondítani, akármennyire erőlködnek is. A jakabokányokra ilyen módon áll a régi közmondás: „Ki nagyon sokat ígér, semmit sem ad“.

Igy fest az a kép, melyből a szociálisták a szeretet és béke országát ígérik megteremteni. Nagy bolond, aki hisz nekik. Hazug a lehetünk is.

Sztrájkok eredménye. A kereskedelmi miniszter most adott ki jelentést a múlt esztendőben előfordult sztrájkokról, hogy a munkások a sztrájkok folytán 800 ezer napot, azaz 3 millió koronát veszítettek.

A jelentés szerint az 1905. évben Magyarországon 335 sztrájk eset fordult elő; a sztrájkok 2154 üzemet érintettek, 39,742 munkás vett bennük részt; ha pedig a kénytelenségből nem dolgozó munkásokat is számításba vesszük (amilyenek például a téglahordó napszámosok, akik szintén kényszerítve vannak beszüntetni a munkát, mihelyt az épületen dolgozó kőművesek azt abbahagyják), a sztrájk által munkájukban megállított munkások száma még további 4902 fővel szaporodik. A sztrájkolók és kénytelenségből nem dolgozók együtt csaknem 800 ezer munkanapot és közel három millió munkabért veszítettek el. A sztrájk oka gyanánt legsűrűbben, kétszázötvenhárom sztrájkban, a munkabér emelésének követelése szerepelt, azután a munkaidő leszállításának követelése: 170 sztrájkban, gyakori követelések voltak még a bizalmi férfi rendszer elismerése, május elsejének megünneplése és a nem szervezett munkások elbocsátása is. A 335 sztrájk közül 99, vagyis az összes sztrájkok 18.87 százaléka végződött a sztrájkolók teljes sikerével, ellenben 109 sztrájk (24.33 százalék) teljesen sikertelenül végződött — a fennmaradó szám a részletes sikert elért sztrájkokra esik.

Kereskedelmit végzett kisasszony, kitűnő működési bizonyítvánnyal, könyvelőni, vagy más irodai alkalmazást keres. — Cím a kiadóhivatalban.

A divat.

— A Divat Ujság-ból, —

Elmult a karácsony ünnepe, benne vagyunk az újévben és sokan örülnek már a közelgő farsangnak. A fiatalság örömmel gyülekezik vigaságot hirdető, táncba vivő zászlaja alá. De sokat is enged meg a farsang ruha dolgában, jobban mondva megenged mindent, ami tetszetős és szép. A népies viselet, történelmi jelmez, virág- és fantáziajelmez, mind szíves fogadtatásban részesül.

Csak a történelmi jelmeznél és nemzeti viseletnél kívánja meg az igazat és természetűt, a többitől csak az eredetiséget és tréfásságot, Különösen kedveltek a fantázia jelmezek, melyek újabb eseményekre célzó jelvényekkel is meglepő hatást érnek el. Mindig szép marad az olyan jelmez, mely a művészet vagy irodalom egyes alakjait utánozza. A virágjelmez már azért is kedvelt, mert elviselt bál ruhát lehet hozzá felhasználni, ha kellő izléssel és ügyességgel disztizük és a fejdisszel a kívánt jelleget megadjuk.

Az előkelő, ugynevezett fejdiss jelmez bálokra való, a rendes alkalmi ruhához csak a jellemző hajviselet, paróka és fejdiss szükséges. Persze itt is, mint minden jelmez választásánál figyelembe kell venni a viselőnek jellemét, modorát, fejformáját, bőrénét és hajának színét.

A bál és alkalmi ruháról nincs sok mondani valónk. Még változatlanul a rövidített derék-vonal disztiz, az alj bő omlós ráncokban aláhulló A rövidített derékvonalat sokszor úgy imitáljuk, hogy csak épen fedje a szoknya foglalóját és semmit se hajljon át az aljra, hátul mindig fölfelé menjen.

A bluz mindig újabb alakban mutatkozik. Párisból az a meglepő hír jön, hogy a mai bluznak ezelőtt husz évvel megjelent első példányai, az ugynevezett kendőbluzok ismét divatba jönnek és drága kendőkből és még inkább japán zsebkendőkből készülnek. A bluzszövetek között jobban mint valaha a selyem a legkedveltebb.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4 számú házában van.

Piaci árak a legutolsó betivésáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor. 100	Kor. 10
búza		14.70	—
rozs		12.60	—
árpa		10.70	—
zab		14.70	—
tengeri		12.—	—

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vasdrálásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a »Kathreiner«-t kitértető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

biria, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetése véni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképevel, mint védjeggyel.

Nyílt tér.)*

Tekintetes Borbély György urnak,
állami főgimnáziumi tanár

Zalaegerszeg.

Kedves Barátunk!

Megbizásod folytán megjelentünk f. hó 7-én Komlós M. Miksa helybeli kereskedőnél, hogy a folyó hó 6-án a »Társaskör« helyiségében rajtat elkövetett tetteleges sértésért tőle lovagias elégtételt kérjünk. Ő a lovagias elégtételadásra hajlandónak nyilatkozott, de segédei megnevezésére 24 órai határidőt kért. — Mi a kért hatá-

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szark.

időt megadtuk s közöltük vele a helyet és az órát, amelyben a megbizottaival találkozni kívánunk. A kitűzött helyen és időben azonban Komlós M. Miksa részéről senki sem jelentkezett, így kétségtelen, hogy az ügy lovagias elintézése elől kitért.

Midőn ezt tudomásodra adjuk, kijelentjük, hogy Komlós M. Miksával szemben további lovagias eljárásnak helye nincs, részéről az ügyet befejeztük.

Kiváló nagyrabcsülésünket nyilvánítva vagyunk barátai

Monspart István sk. Ellmann Ödön sk.

Levelünk befejezése után vettük Komlós M. Miksa levelét, melyet minden további megjegyzés nélkül birtokodba boesátunk.

Zalaegerszeg, 1907 január 8-án.

Monspart István sk. Ellmann Ödön sk.

NYILATKOZAT.

Zalaegerszeg, 1907 január 12.

A Borbély György zalaegerszegi főgimnáziumi tanár ur szerkesztésében megjelenő Magyar Paizs-nak folyó hó 3-án megjelent számában feleségem Komlós Pauláról egy sértő cikk jelent meg, amelyben annak megemlézése mellett, hogy vele mindenki német nyelven levelez, azt ajánlja feleségemnek, hogy „menjen a pokolba”, azt mondja róla, hogy gazember és azt tanácsolja neki, hogy ezzel a fráterrel, aki vele német nyelven levelez, szüntesse meg az összeköttetést. Irja pedig ezt a szerkesztő ur abból az alkalomból, hogy kezűgyébe esett egy levélboríték, melyen a következő felirat volt: Dampfsäge Verwaltung Brod a/S. der Holzexploitations-Aet. Ges. Budapest és a következő cím áll: „Önagysága Komlós Paula urnőnek Zalaegerszeg.” Az a levél, melyet e boríték tartalmazott, magyar nyelven volt írva. Irta pedig a feleségemnek a nővére, aki a Dráva melletti Bródban ennek a társaság egyik hivatalnokánál van férjével, a társaság levélpapírján és borítékán.

Ily tényállás mellett minden jóízű ember bírálataira bizom, hogy helyesli-e a Magyar Paizs szerkesztőjének feleségemet pellengére állító cikkét, helyesli-e azt a modort, amely a magyarosítás ürügye alatt uri asszonyokat hirlapi cikkben indokolatlanul sérteget.

Hogy engem, feleségemről lévén szó, az indulat megejtett és ennek hatása alatt a szerkesztőt inzultáltam, az ha nem is helyeselhető, de érthető.

Végül a Magyar Paizsban folyó hó 10-én megjelent, a zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör elnöksége által Borbély György főgimnáziumi tanárhoz intézett levélre megjegyzem, hogy ezen levél, mely szerint engem az említett egyesület f. hó 8-án tartott választmányi ülésében a tagok sorából kizárt volna, tévedésen alapszik, mert én Gráner Géza egyesületi alelnök urhoz címzett levelemben kilépésemet már folyó hó 6-án bejelentettem.

Kiváló tisztelettel

KOMLÓS M. MIKSA.

Felolvas szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust a gyengeség elleni

Gyökere
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40 fillér posta bélyeg beküldése ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND

Wien XX. Wallensteinstrasse 31. sz.

Erős, majdnem új szecska-vágó és egy répavágó

eladó
az alsófakosi gazdaságban
(posta Felsőhahót.) Felvilágosítást a gazdaság intézője ad.

Kiadó butorozott szoba.

Zalaegerszegen a Munkácsy-utca-ban — a volt. izr. hitközségi fürdőházban — egy külön bejárattal butorozott utcai szoba azonnal kiadó.

Eredeti Angliából importált telivér yorkshirei k a n o m a t tenyésztési célokra

a t. gazdaközönségnek 3 korona bűgatási díj ellenében felajánlom.

A bebugatandó kocák Zsilinszky Sándor Madách-utca 1. szám alatt levő sertés-tenyésztésébe hajtandók.

854/v. 1906. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1906. V. II. 599. számú végzése által Zalaegerszeg r. tan. város végrehajtató javára Rozenkrancz József ellen 2200 K tőke, ennek 1884. évi június hó 9-től járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt 2450 koronára becsült szarvasmarhák és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközzésére 1907-ik év január hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1907. évi január hó 4.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Figyelmeztetés!

Kérjük, ne tessék a bevásárlásnál egyszerűen egy csomag vagy ládika „cikóriát”, hanem határozottan:

„Franck”

féle gyártmányt kérni, oly végből, hogy a mindenkor egyenlő és legjobb minőség iránt meg legyen a kellő biztosítéka. — Ügyeljen emellett a védjegyekre és aláírásra, mert csomagolásunkat azonos színekben és papírban, val mint hasonló nyomtatással utánozzák.

Védjegy. Védjegy. Védjegy.

u. Kuv. D. x. 4259. Ap. 06. II. W. W.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

Budapest, V. ker., Nádas-utca 16.

Egy dunántuli nagyobb városban 100 év óta fennálló

fűszer- és rövidáru üzletemet,

betegség miatt, előnyös feltételekkel azonnal átadnám. Pálinka mérés poharazással és igen élénk tőzsde is üzletemhez tartozik. Régi törzsvevőim vannak ugy engros, mint detailban. Évi forgalom 240 ezer korona. Ajánlatok „Biztos existencia” címen küldendők a kiadóhivatalba.

Birtokvétel.

Zalamegyében, esetleg szomszédos megyékben 1000—1500 hold nagyságú birtokot keresek egy ügyfelem számára megvételre.

Föltétel, hogy a birtokhoz közel folyó legyen, amennyiben nagyobb szabásu haltenyésztés létesítése van tervbe véve.

Ajánlatokat kérek alábbi címemre:

Szalai Lipót

Szombathely, Széchenyi-tér 4. szám.

Eladó házak és házhely.

Zalaegerszegen a Kossuth-utcában 34. és 44. szám alatti **házak** bármelyike, valamint a vasutmenti új utcában egy **házhely eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Pásztor Károly
Kossuth-utca 44.

Gyümölcsfa eladás.

A reszneki urodalmi kertészetben 400 drb 3—4 éves magastörzsű nemesített **alma- és körtefa** kerül a tavaszi idényben eladásra.

Megrendelések Korpics Pál kertészhez **Resznen** (posta helyben) Zalamegyében, intézendők.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt gazdaközönség és uradalmak figyelmét felhívni, hogy

jármos ökröket és tinókat bármely mennyiségben és bármely fajból szállítok s mindig arra törekszem, hogy tisztelt megbízóimnak teljes megelégedését kiérdemeljem.

Levélbeli megkeresésre készséggel válaszolok vagy személyesen megjelenek.

Tisztelettel

Kluger Jenő

POZVA, posta Zalaegerszeg.

NOXIN

CZIPÓ CRÉME A LEGJOBB.

FŐRAKTÁR ZALAEGRSZEGEN,
D. HORVÁTH ANTAL
UR DROGUERIJÁBAN.

Ha köszvényben, reumában, ichiasban szenved, vegyen egy üveg

Dr FLESCH-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható dr FLESCH E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 K. 3 kis vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Eladó ház.

A Rákóczi-utca 50. számú ház, nagy belsőséggel, szabad kézből előnyös feltételek mellett **eladó.**

A belsőséget a Verbőczy-utcából nyíló mellék utca szeli, tehát

házhelyeknek alkalmas.

Bővebb felvilágosítás kapható a háznál.

Tejjesen pótolják a külföldi liköröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselet:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Kiss Lajos,** Sümegen: **E. Dervarics István,** Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárakban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyiséget a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott **tűzfára,** különféle **kőszénre** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

Pontosság! Lelkiismeretesség!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULA

Hirdetési Irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.

260 napról kizárólagos képviselet!

Requiny-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZÖRŐP

páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító. Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld.

REQUINY ATTILA gyógyszerész. Budapest, VII., Kúli-8 Kerepesi ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egyedül készítője. Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI
LENVÁSZON
DAMÁST.

árúk csak akkor valódiak, ha ezen védjeggyel vannak ellátva

VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható győgytárakban. Postán küldi: KORONA-GYÖGYSZERTÁR Budapest, Kálvív-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK

és mindenkinek, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a

Zalápi-féle hársfamezszörp
Mintaüveget 3 koronáért küld
APOSTOL-GYÖGYSZERTÁR
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

PLATSCHEK VILMOS

ellismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a

irógép.

Kizárólagos elárúsítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

Szopló, majfolt, pattanás, mitezer, ráncok eltűnnek az arczról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATEJ

szépségápolóval való bekenés által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hosszú ugorokassággal 1 k. puder 1-20 K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész
Bpest, Andrássy-ut 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

SCHULLER FERENCZ

ujonnan berendezett elsőrangú éttermelben
Budapest, VI., Andrássy-ut 39.
mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

KISS SZERENCSE-FÉLE
NAGY

1000.000 VÁSÁRLÓJONGÓ
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYE
KISS KAROLY-ÁRVSÁR
BUDAPEST KÖZPONTI VÁROSHÁZ

BABYMIRA-CRÉM

legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldrzsölít és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bér. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

Pacific

TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojás-sárgája helyett használandó a sült és főzöttél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.

Kapható minden főszorúletben és drogeriában. Készítők:
STROBENZ TESTVÉREK. R. T.
vegyszertári gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle

NEPELEJTS védjeggyű férfi —
nyakkendő,
kitűző
magyar ipari
PARIS SZÁLLODA

Szállodás: Gimén Pál
Budapest, VI., Váci-körút 23. sz.
100 szoba 2-20 K-tól felfelé, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, napágyak, kávéház, étterem. Világos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és

KISS SZERENCSE-FÉLE
NAGY

1000.000 VÁSÁRLÓJONGÓ
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYE
KISS KAROLY-ÁRVSÁR
BUDAPEST KÖZPONTI VÁROSHÁZ

BABYMIRA-CRÉM

legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldrzsölít és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bér. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

Pacific

TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojás-sárgája helyett használandó a sült és főzöttél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.

Kapható minden főszorúletben és drogeriában. Készítők:
STROBENZ TESTVÉREK. R. T.
vegyszertári gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle

NEPELEJTS védjeggyű férfi —
nyakkendő,
kitűző
magyar ipari
PARIS SZÁLLODA

Szállodás: Gimén Pál
Budapest, VI., Váci-körút 23. sz.
100 szoba 2-20 K-tól felfelé, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, napágyak, kávéház, étterem. Világos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és

! Köhögés !

Aki ezt figyelemre nem méltatja, vétkezik a saját egészsége ellen.

A Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a 3 fenyőfa jeggyel.

Orvosok által ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és hörghurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített irat bizonyítja, hogy amit ígérünk, azt meg is tartjuk.

Egy csomag 20 és 40 fillér Kaszter Sándor gyógyszerertárában és Schmidt Győző cukrásztárbán Zalaegerszegen.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárgy-széket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid és arany és ezüst árú, hangszerek, szobor- és borsárú sub. ról eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	K 3.-
System Roskopf patent óra	K 4.-
Svájci eredeti vatem Roskopf patent	K 5.-
Bejegyzett „Sax-Roskopf”-nikkel rem.	K 7.-
Ezüst remontoir óra Glória művel	K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedővel	K 11.50
Ezüst óra K 20. Konyhaóra	K 3.-
Schwarzwalder óra K 2.50. Kakukóra	K 50
Minden óráért 3 évi írásbeli ítélet.	Nin-
osen kockázat! Becserelés megengedve,	vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Első órágyár és szétküldő irodája,
Brax 1352. szám. (Csehország.)

GYOMORBETEGEKNEK,

akik meghülés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorhajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűző gyógyszerjének talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Ettávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, János-háza, Devecser, Kiscell, Muraszombat, Bellatinz, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszardahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászó, Boba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagy-rada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerertárakban.

! Utánzatoktól óvakodni kell !

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Vadvessző eladás

átvéve az eladónál helyben.

Eladok I-ső II-od oszt. sima és gyökeres riparia portalis vadvesszőt. Bővebb felvilágosítást ad **Skublícs Károly** földbirtokos Besenyőn, u. p. Zalaegerszeg.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Szőlő oltványok.
Valamint az elmúlt években is a

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 99, Nagyküküllőmegye — volt az egyedül az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege- bor- és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kívánatra, képes arjegyzék — számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Caspici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűtéseknel, bedörzsölésükkel használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy a

Weinberger Herman és fia

cég 54 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő üzletét átvettem s azt — több e szakba vágó cikkel kibővítve — újonnan berendezem és saját nevem alatt tovább vezetem.

Mielőtt azonban raktáramat újra felszerelném, a még megmaradt raktáron levő árut a lehető legolcsóbb árban árusítom el.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Marton Márkusz,
Weinberger Herman és fia utóda.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Áruraktára
ajánlja kiváló minőségű

lópokrócait,

nemkülönböztetve mindennemű **gazdasági cikkeit**, amelyek bármikor bármely mennyiségben az áruraktár kezelőségénél megrendelhetők.

100 kg-on felüli rendelésnél, vagy legalább 100 kg. rendelésénél az áruk **bérmentve** bármely zalamegyei állomásra elküldetnek.

Részletes felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál a gazdasági egyesület titkári hivatala.

Sárközy Viktor

g. e. titkár, az áruraktár kezelője.

DROGERIA

◀ AZ „ARANY KERESZT”-HEZ ZALAEGERSZEGEN. ▶
Széchenyi-tér 4. szám, plebánia épület. Az „Arany-Bárány” szállodával szemben

Legelegánsabb ajándék az illatszer!

Erre való tekintettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy drogeriámban a legkitünőbb angol és francia különlegességek már megérkeztek s a legfinomabb gyártmányokat ölelik fel. Így a L'x Houbigant, Roger & Gallet. E. Pinaut cégeknek mesés izléssel kiállított illatszerei.

Különös figyelembe ajánlom tea-keverékemet, rum-, cognac- és pezsgő-különlegességeimet.

Zamatos GENTRY-kávé keverék kilója 3 K 20 f.